

„Kurier” rozmawia z rolnikami

Tylko chwila oddechu na polach

ZNIWA dobiegły końca. Nie ma chyba dziś w Polsce człowieka, którego nie interesowałyby tegoroczne zbiory. Od nich zależy przecież tak wiele. Chleb nasz powszedni, którego nawet w czasie największych klopotów nie zabrakło — jest tematem artykułów w gazetach, komentarzy w telewizji i codziennych, towarzyskich rozmów. Mało czasu na podsumowanie i dyskusję nad polniami. Niemal tylko chwile dzieła zakończenia żniw od rozpoczęcia prac jesiennych. Są tak samo pitne, jak były zbiory zbóż.

Co zatem słychać w wiejskiej społeczności? Czy króluje tam

tylko i wyłącznie znojna praca? Jakże problemy i sprawy nurtują środowiska rolnicze? Przecież nie da się, mimo zaabsorbowania robotą, zapomnieć o tym wszystkim, co dla każdego dziś w Polsce ważne. „Kurier” odwiedził rolników indywidualnych, rozmawiał też z kierownikiem dużego gospodarstwa państwowego.

— Tegoroczne zbiory są bardzo dobre — powiedział nam inż. Alfred Winiarski, dyrektor Kombinatu Państwowych Gospodarstw Rolnych w Łobzie. Zanim jednak o sprawnych zniwach — wspomnę o naszych klopotach. Są szczególnie dokuczliwe i irytujące wówczas, gdy zdaje się, że wszystkim zależy na tym, by zbiory były jak najlepsze, by nam nigdy nie zabrakło chleba, pasz, żeby rozwijała się hodowla...

— PODOBNIĘ, jak wielu rolników, nie mogę zrozumieć dlaczego takim problemem od wielu wie-

(Dokończenie na str. 4)

Uroczysta inauguracja

w szkołach

Po pierwszym dzwonku

WZORAJ, we wszystkich szkołach odbyły się uroczyste inauguracje nowego roku nauki. Uczniowie i nauczyciele zakończyli wakacje; wypoczęci, z nowymi siłami powrócili do szkolnych budynków. Znowu plądowni oświatowe tętnia życiem. 74 tys. szczecińskich dzieci i młodzieży zasiadło w szkolnych ławkach, 233 obiekty oświatowe w mieście rozpoczęły pracę nad kształtowaniem młodych umysłów i serc. Reporterzy „Kuriera” wzięli udział w kilku inauguracjach.

Otwarcie nowej szkoły w Suchaniu

WYJĄTKOWO uroczyste powitał nowy rok szkolny uczniowie Zbiorczej Szkoły Gminnej w Suchaniu. Młodzież otrzymała tam nowy, okazały budynek szkolny, w którym znajdują się 24 klasy wyposażone w nowoczesny sprzęt dydaktyczny.

W uroczystości przekazania szkoły uczniom i nauczycielom uczestniczyli: I sekretarz KW PZPR Stanisław Miśkiewicz, wojewoda szczeciński Stanisław Malec oraz kurator oświaty i wychowania Stanisław Orłowski.

Zabierając głos podczas uroczystości wojewoda szczeciński:

(Dokończenie na str. 12)

Młynarczyk — najcenniejszy

„Uratować twarz” w ME

Rozmawiamy z Antonim Piechniczkiem

— PANIE TRENERZE, nowy sezon piłkarski rozpoczął się u nas od emocji związanych z głośno dyskusowanymi transferami. Co pan o tym sądzi?

— Nie chciałbym się wypowiadać na temat wysokości transferów, gdyż należy to do kompetencji ekonomistów i działaczy klubowych, którzy żyją na co dzień tymi sprawami. Patrzę na to z innej strony.

(Dokończenie na str. 10)

PIĄTEK,
SOBOTA,
NIEDZIELA
2, 3, 4 WRZEŚNIA
1983 ROKU
WYD. AB

Kurier

Szczeciński

Nr 172 (11 800)
Rok założenia 1945
Nakład: 160 000 egz.
Cena 5 zł

Z placu Zamkowego w 44 rocznicę rozpoczęcia II wojny światowej

Warszawa wzywa na Apel Pokoju

Patriotyczna manifestacja ludności stolicy

W 44 ROCZNICĘ rozpoczęcia przez niemiecki faszyzm II wojny światowej, na placu Zamkowym w Warszawie odbyło się pokojowe zgromadzenie społeczeństwa stolicy. Późnym wieczorem na placu spotkały się tysiące mieszkańców miasta, ludzi w różnym wieku, reprezentujących różne środowiska zawodowe. Najliczniejszą grupę stanowiła młodzież.

kwie najwyższych władz państwowych i partyjnych z Iskra-Kremlinem KC PZPR, premierem gen. armii Wojciechem Jaruzelskim, przewodniczącym Rady Państwa Henrykiem Ja-

(Dokończenie na str. 2)

1 września w Szczecinie

Uroczystości przed pomnikami

WZORAJ już od rana żołnierze w hełmach i z bronią na piersi zaciągnęli warty honorowe u stóp Pomnika Braterstwa Broni. Tam przecież na Cmentarzu Centralnym spoczywają prochy żołnierzy polskich i radzieckich, bojowników poległych w walce z faszyzmem.

(Dokończenie na str. 2)

Zakończenie inwestycji w przyszłym roku

Ruszyła produkcja w Kombinacie Mięsnym

DZIS przed południem odbyła się uroczystość uruchomienia części rzeźniczej Kombinatu Mięsnego w Dabiu — pierwszego etapu nowych zakładów.

dukcyjnych, co naszym zdaniem będzie miło miejsce w I kwartale.

Foto: Zb. Jodkowski

Coraz mniejszy margines

Po „czarnej środzie” wicherzycieli

DLA przyłoczącej większości Polaków miał być to dzień zwykły, normalnej pracy tak bardzo wszystkim nam potrzebnej, bo tworzącej materialne warunki stopniowej poprawy materialnego życia. A tak — z pewnością — dzień refleksji nad

(Dokończenie na str. 3)

PRZYBYLI tu, na Stare Miasto, przed Zamek Królewski, aby wspólnie powrócić myślą do 2073 dni krewi i chwały walczącego z okupantem niemieckim narodu i aby złożyć hołd najgłębszy rodzakom, którzy w II wojnie światowej stracili życie w boju, w obozie koncentracyjnym, w egzekucji ulicznej. Było ich 6 mln... Wraz z warszawiakami w manifestacji uczestniczyli człon

pozytywna ocena inicjatyw ZSRR

BARDOZO pozytywnie ocenili nowe radzieckie inicjatywy w dziedzinie ograniczenia broni jądrowych, zawarte w odpowiedziach Jurija Andropowa, na pytania dziennika „Pravda”, przywódcy człowiek holenderskiej partii opozycyjnej, partii pracy, Joop den Uyl. Ostanie propozycje ZSRR — oświadczył on w rozmowie z dziennikarzami — zasługują na jak najdokładniejsze zbadanie, ich wartość polega przede wszystkim na tym, że Związek Radziecki wyraża gotowość nie tylko redukcji liczebności rakiet jądrowych średniego zasięgu, lecz także likwidacji zredukowanych rakiet.

Słany Zjednoczone — powiedział

(Dokończenie na str. 3)

W RFN początek „gorącej jesieni”

DOŁADNIE co do minuty w 44 lata po napadzie Niemiec hitlerowskich na Polskę, w czwartek nad ranem rozpoczęła się w RFN tryzoniowa blokada lotniczej bazy USA w Mutlangen w Szwabii. W bazie tej mają być rozmieszczone rakiety „Peachang-2”. Blokadę uważa się za początek „gorącej jesieni”.

Uprowadzony statek wraca do Rumunii

BUKARESZT PAP. Rumuńska Agencja Prasowa Agerpres poinformowała, że rumuński statek-bas dowy uprowadzony w śróde z libanckiego partu Tripoli, zawinął do Limassol na Cyprze. Władze cypryjskie zatrzymały gose 18 obywateli Rumunii, które dokonały uprowadzenia statku. Jak stwierdza Agerpres, dzieci tymi krokami władze cypryjskich, obecnie statek i jego załoga są bezpiecznie. Rumuński statek kontynuuje rejs do kraju.

Operacja „Miss Polonia”

Pokaż nogę!

OSTATNIE wybory „Miss Polonia” w Polsce Ludowej odbyły się równo ćwierć wieku temu. Zwycięzcy — wówczas panna Zuzanna Cembrowska, tancerka Operetki Warszawskiej, która rok później wyjechała na konkurs światowy na Florydę. Tytułu Najpiękniejszej nie zdobyła, stuch o niej zaginał...

inne problemy. Budowano np. tysiąc szkół na Tysiąclecie. Lecz powody rezygnacji z febowania „missiek”, poza ideologicznymi, były również inel Oto w nie wyjaśnionych okolicznościach wypadła z ołna na dość wysokim piętrze jedna z wicemiss Polonia, poza tym do kraju zaczęły napływać informacje, że konkursy tego typu w innych krajach

Nowego konkursu nie ogłoszono, gdyż mieliśmy w kraju

(Dokończenie na str. 6-7)

48/83

Światowy Kongres Esperantystów

W SIERPNIU odbył się w Budapeszcie 88 Światowy Kongres Esperantystów w którym wzięło udział 5 tys. delegatów z 50 państw całego świata. Grupa polskich esperantystów była najliczniejsza - 1800 osób. Uroczyste otwarcie kongresu i inne obrady odbywały się w wielkiej hali sportowej przy Narodowym. Powitane przemówienia były wygłoszone przez przedstawicieli najwyższych władz Węgelskiej Republiki Ludowej, ambasadorów oraz innych przedstawicieli ambasad lub konsulatów.

Rada ambasady PRL w Budapeszcie Jerzy Wojciechowski w swym przemówieniu podkreślił to, że władze naszego państwa pomagają bezinteresownie w rozwoju tak bardzo szlachetnego i pozytywnego ruchu, jakim jest esperanto - język międzynarodowy. „Jest mi bardzo przyjemnie - powiedział radca ambasady - że pochodzę z kraju, w którym powstało esperanto w 1887 r. i za 100 lat będziemy obchodzili 100 rocznicę istnienia i rozwoju esperanto. W 1987 r. zapraszamy esperantystów całego świata na 7 Światowy Kongres Esperantystów, który odbędzie się w Warszawie”.

Podano też bardzo ważną informację o tym, że Krajowy Związek Polskich Esperantystów odbędzie się w Szczecinie w dniach 18-25 sierpnia 1984 r. Dla działaczy Związku Esperantystów w Szczecinie jest to zaszczyt ale równocześnie obowiązek dobrego przygotowania bardzo ważnej imprezy. Goszcząc w kraju z zagranicy powinni wywieźć ze Szczecina jak najlepsze wrażenia.

Wracając do kongresu w Budapeszcie należy stwierdzić, że program był bogaty i urozmaicony. Każdy uczestnik mógł sobie wybrać z programu odczyt lub prelekcję zgodnie ze swoimi zainteresowaniami. Były różne wykładki po Budapeszcie i okolicy. Dużym powodzeniem cieszyły się stoiska i punkty w których można było kupić znaczki pocztowe wydane z okazji kongresu a także stemplowane korespondencje okolicznościowym datownikiem. Codziennie w godzinach wieczornych w dużej hali sportowej odbywały się pokazy artystyczne występy zespołów artystycznych z różnych krajów. Artysty śpiewali i deklamowali w językach ojczystych i w esperanto. Najwięcej było zespołów z Węgier i Polski. Duże brawo otrzymał góralski zespół młodzieżowy z Wędrca, który występował kilkanaście razy.

W uroczystym zakończeniu kongresu wzięła również udział grupa 88 esperantystów ze Szczecina. Karą przyjechała do Budapesztu auto karem naszej Spółdzielni Turystyczno-Wypoczynkowej. **GROMADA**
St. GONCZARUK

Po „czarnej środzie” wicherzycieli

(Dokończenie ze str. 1)

okresem, który przeszliśmy wszyscy w ciągu ostatnich trzech lat, jego meandrami oraz wznikami i koniecznościami przełamywania „polskich dróg” na przyszłość.

Wiemy już, że dla tejże większości Polaków był to - wbrew moim pobieżnym życzeniom zognicznymi i krajowymi wicherzycieli - dzień dobrej pracy i refleksji szerszej.

Znaleźli się oto bowiem ludzie dnia wczorajszego i przedwczorajszego, usiłujący w różny sposób zakłócić rytm pracy i życia kraju, zakoncentrować rodakom i światu, choć - jak się wydaje - przede wszystkim samym sobie, że oto są, coś znaczą, że trzeba się z nimi liczyć i jeśli nie dziś, to w nieokreślonej perspektywie znów siadać i rękować. Opozycje rozmaitej maści usiłowały sięgnąć tu po cały wachlarz „hamulców” mających zakłócić bieg polskiego pociągu, socjalistycznej odnowy od prób bojkotu prasy i środków komunikacji miejskiej, przez ulotkowe poszkwiele, aż do wywołania ulicznych niepokojów, przy wykorzystaniu nawet uczuć wierzących i miejsc religijnego kultu. Co więcej - w miarę upływu dnia i „bronia w tęg” pomysłów bojkotowych - w tych wszystkich miejscach, w których ostatecznie doszło do niepokojów, choć - zwrócić uwagę - jakże było ich niewiele zarówno w skali całego kraju, jak i np. w porównaniu do ubiegłorocznych jeszcze w stonajowym - pozostawała awanturnikom własna już tylko i wyłącznie krzykliwość „draka”, mająca pokryć ich liczącą wągłość i moralną niechęć.

Zapamiętajmy to dobrze: W dniu rocznicy ważnych wydarzeń, które w swej zasadniczej treści miały porozumienia i zgodę Polaków, a zarozem w przeddzień 44 rocznicy wielkiego pożaru, który sprowadził na Polskę filterowską agresję - znaleźli się oto znów ludzie mający za argument wobec swych rodaków i swego państwa przygotowane z wczesna kamienie i łotuchy, niszczący społecznie mniejsze, usiłujący nowel podpałek.

Orzaliśmy skuteczną odprawę. Nie tylko od powołanych do strażenia tady w kraju sił porządku. W tę dniach „czarna środa” wicherzyciele otrzymali wadze wszystko skuteczny i godną odprawę ze strony przytoczającej większości społeczeństwa, które zbyło ich historycznie: „Chodźcie z nami!” zdając sobie sprawę z tego, że jest to droga donikąd.

Krzysztof STRZELECKI

Wokół Węgi Odkrycie nowego układu planetarnego

WASZYNGTON PAP, Dr George Aumann, jeden z dwóch amerykańskich astronomów, którzy dokonali odkrycia „być może nowego układu planetarnego krążącego wokół gwiazdy Węgi”, oświadczył niedawno, że badania nad tym systemem mogą doprowadzić do zweryfikowania istniejącej teorii na temat powstania naszego Układu Słonecznego.

POWIEDZIAŁ ponadto, że jak dotąd nikt nie przypuszczał, że oprócz naszego systemu słonecznego może istnieć we wszechświecie inny podobny.

Aumann wraz z dr. Fredem Gillettem swe cenne odkrycie naukowe zawdzięcza min. satelitom astronomicznemu, umieszczonemu na orbicie okołoziemskiej w styczniu ub. roku. Za jego pośrednictwem kierował on wiązki promieni w kierunku Węgi; wkrótce okazało się, że wokół niej krąży szereg stałych ciał” urządzeni satelity nie są jednak wystarczająco czułe, by ich pomocą można było określić dokładną wielkość tych ciał. Do tego celu naukowcy zamierzają wykorzystać szereg nowoczesnych urządzeń umieszczonych na Ziemi.

Węga, trzecia najjaśniejsza na niebie, jest dwukrotnie większa od Słońca i świeci od niego 60 razy mocniej. Jej wielkość była na niespełna jedną czwartą wieku naszej planety; w związku z tym uczeni uważają, że również system planetarny Węgi jest prawdopodobnie znacznie młodszy od naszego. Twierdzą oni, iż jest to jedna z wczesnych faz kształtowania się „Układu Słonecznego”.

Zdaniem Aumanna, każda obecnie istniejąca teoria na temat powstania naszego Układu Słonecznego może okazać się słuszną. Ponieważ czas kształtowania się życia na Ziemi jest nieporównywalny w stosunku do kształtowania się całego Układu Słonecznego, trudno jest na podstawie jakiegokolwiek teorii dotyczącej życia na naszej planecie, określać jak on powstał. Dopiero możliwość obserwowania podobnego układu we wszechświecie i poszczególnych faz jego rozwoju może ostatecznie dać nam właściwe wyjaśnienie tego zagadnienia.

Pozytywna ocena inicjatyw ZSRR

(Dokończenie ze str. 1)

przywódcą partii pracy - powinny poważnie zareagować na te propozycje. Joop den Uyl stwierdził, że jest rzeczą niedopuszczalną nieuwzględnienie francuskich i angielskich sił jądrowych w rokowaniach genewskich.

W liście do kanclerza RFN, Helmuta Kohla, jaki został opublikowany w czwartek, przywódca opozycji socjaldemokratycznej (SPD) w Bundestagu, Hans-Jochen Vogel, wezwał ponownie Stany Zjednoczone do wykazania gotowości kompromisu w sprawie brojni średniego zasięgu.

Vogel wita z zadowoleniem ostatecznie propozycję Jurja Andropowa w sprawie rokowań genewskich i podkreśla, że „najwyższą porą”, aby obecnie USA uczynił krok. Rząd federalny, zanim Bundestag udzieliłby w Waszyngtonie aby uczynił taki ruch - stwierdza polityk SPD.

Na konferencji prasowej w Bonn Vogel wyraził poglądy, że tygodnia na tydzień nabierać będzie znaczenia sugestia SPD, aby nie instalować nowych rakiet w Republice Federalnej, zanim Bundestag nie wypowie się raz jeszcze w tej sprawie. Nowe problemy, jakie narzuca ta broń, doprowadziły do kształtowania się nowej świadomości w społeczeństwie. Do tego przyczynił się w decydującym stopniu ruch pokojowy - oświadczył Vogel.

W. Pszoniak laureatem festiwalu w Montrealu

OTTAWA PAP, Jednym z laureatów VII Międzynarodowego Festiwalu Filmowego w Montrealu został Wojciech Pszoniak, który wraz ze swym antagonistą z filmu Wajdy „Danton” Gerardem Depardieu podzielił nagrodę za najlepszą rolę męską. Pszoniak zagrał w tym filmie Robespiera, a Depardieu - Dantona.

Grand Prix festiwalu przyznano pierwszemu filmowi nakręconemu w koprodukcji chińsko-japońskiej „The go masters” przez reżyserów Junya Sato i Duan Jinhun. Film powstał z okazji 10 rocznicy normalizacji stosunków chińsko-japońskich i w „Państwie środka” został już obejrany w kinach przez 200 mln widzów. Festiwal w Montrealu stał się pierwszą okazją zaprezentowania tytułu widowni zachodniej.

BOCIANIE GNIAZDO

- STATKI NA WEJŚCIU 2 BM: Ms „Marynarz Migala” z Norwegii, m/s „Kopalnia Jeziorko” z Norwegii, m/s „Turoszów” z Brazylii, m/s „Kopalnia Marce” ze Szwecji.
- STATKI NA WEJŚCIU 2 BM: m/s „Leborg” do Finlandii, m/s „Karpacz” do Belgii, m/s „Wadowice” do RFN, m/s „Rolnik” do RFN.
- STATKI NA WEJŚCIU 3 BM: m/s „Siczka” z Danii, m/s „Syranka” z Norwegii, m/s „Ziemia Opolska” z Maroka, m/s „Kutno II” ze Szwecji, m/s „Warna” ze Szwecji, m/s „Warka” z Wielkiej Brytanii.
- STATKI NA WEJŚCIU 3 BM: m/s „Uniwersytet Wrocławski” do Włoch, m/s „Kopalnia Jeziorko” do Szwecji.
- STATKI NA WEJŚCIU 4 BM: m/s „Wejherowo” z Finlandii, m/s „Swinoujście” z Holandii, m/s „Tarnów” ze Szwecji, m/s „Kopalnia Siemianowice” z Maroka.
- STATKI NA WEJŚCIU 4 BM: m/s „Kutno II” do Gdańska, m/s „Warka” do RFN.

Platforma wiertnicza zerwała się z cum

LONDYN PAP, Niezwykle gwałtowna burza spowodowała zerwanie się z cum amerykańskiej platformy wiertniczej należącej do spółki „Key International Drilling”. Platforma była zakotwiczona 120 km od zachodniego wybrzeża Australii.

Natomiast nagrodą specjalną jury, kierowaną przez francuską aktorkę Marie Christine Barrault, przypadła francusko-belgijskiemu filmowi „Benvenuto” w reżyserii francuskiego twórcy Andre Delvaux. Do ostatniej chwili film ten w opinii krytyków był głównym pretendentem do nagrody głównej. Francuska aktorka Fanny Ardant gra w nim rolę młodej zdolnej pianistki, a włoski weteran wielkiego ekranu, Vittorio Gassman odtworza rolę starszego się sędziego neapolitańskiego, przeżywającego obsesyjną i niemożliwą do spełnienia miłość.

Nagrodę ekumeniczną przyznano obrazowi „The go masters” za wkład w przemiany mentalności ówczesnego społeczeństwa w kierunku ostatecznego pojednania między sąsiadami: Japonią i Chinami. Wreszcie publiczność tradycyjnie kwestionująca werdykt jury i krytyki filmowej nagrodę przyznała francuskim na sali projekcyjnej hiszpańskiemu tytułowi „Carmen” znanego reżysera Carlosa Saura i reprezentującemu Bolszewizm obrazowi „Bogowie musieli upaść na głowę”. Oba tytuły otrzymały miano najpopularniejszych filmów festiwalu.

SPORT SPORT

Widzew-Górnik 1:0

W MECZU I ligi piłkarskiej: Widzew Łódź pokonał Górnika Zabrze 1:0 (1:0). Bramkę zdobył Mirosław Mysłowski w 19 min. Złote kartki otrzymali Ryszard Spażyński i Sławomir Majewski (oba Górniki). Sędziował Kazimierz Czerniacki (Szczecin).

Z. Hoffman - wygrał

NA mitingu w Rzymie startował Zdzisław Hoffman. Mistrz świata w wadze 110 (110) kilogramów przedzielił Węgra Belę Bakosię 16:01. Hoffman osiągnął więc kolejne zwycięstwo, ale zartując może na powieścić że w Rzymie był, przedostali. W trójkosku startowało bowiem tylko dwóch zawodników.

Ostrożne nadzieje

PODOBNI jak w wielu uprzemysłowionych krajach świata tak i w Polsce liczba zachorowań na raka w ostatnich latach poważnie wzrosła. Co roku notuje się ok. 65 tys. nowych przypadków zachorowań (przy 36 mln ludności Polski). Co 4—5 pacjent to staje wyleczony. Prawie stu procentowe wyleczenie uzyskuje się w Polsce przy raku skóry, natomiast 40—60 proc. — np. przy raku sutka, jamy ustnej lub macicy.

— Co robią polscy onkolodzy, aby usprawnić system walki z rakiem, a tym samym podnieść procent wyleczeń z tej najokrutniejszej choroby współczesnej cywilizacji?

Z takim pytaniem PA Interpress zwraca się do dr. Zbigniewa Wrótkowskiego, kierownika Samodzielnej Pracowni Profilaktyki Nowotworów, która działa przy Instytucie Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie.

— Polska ma duże tradycje w tworzeniu kompleksowych programów walki z rakiem. Obecny narodowy program zwalczania nowotworów jest trzecim polskim programem od roku 1924. Obejmuje on wszystkie dziedziny onkologiczne, tzn. badania naukowe, zagadnienia profilaktyki, diagnostyki, leczenia i rehabilitacji. Ponadto zapewnia stworzenie tzw. bazy dla realizacji głównego celu — podwojenia odsetka wyleczeń nowotworów.

— Co stanowi istotę tego programu?

— Mówiąc o polskim programie walki z rakiem warto zwrócić szczególną uwagę na tzw. model sieci onkologicznej z pełnoprofilowymi i wielodyscyplinarnymi centrami. Rolę koordynatora spełnia jedno centrum wiodące — Instytut Onkologii. Wszystkie centra są od powiadzialne za prowadzenie walki z rakiem na swoim te-

renie, a także za szkolenie nowej kadry onkologów (obecnie jest ich w Polsce 350).

Skoncentrowanie wybitnych specjalistów oraz nowoczesnego sprzętu to dwie główne zalety polskiego modelu, który zapewnia optymalne wykorzystanie możliwości diagnostycznych i terapeutycznych.

Polska została podzielona na 11 regionów onkologicznych. Każdy z nich obejmuje kilka województw. Obecnie oprócz

krzech, w każdym z nich istnieją chociaż jedno centrum onkologiczne.

— Wiele innych krajów ma również swoje rządowe programy zwalczania chorób nowotworowych. Czym więc wyróżnia się model polski?

— Programy zagraniczne nie są tak kompleksowe w skali krajowej i skupiają się głównie na badaniach naukowych. Wprawdzie nasz program kładzie również duży nacisk na badania naukowe, jednakże priorytet mają te, których wyniki mogą być szybko wdrożone do praktyki. Za ich zastosowanie w praktyce odpowiedzialne jest również centrum wiodące, czyli Instytut Onkologii.

— Polski model wzbudza duże zainteresowanie w świecie, inspirując niektóre kraje do praktycznego wykorzystywania doświadczeń Polaków.

— Jakimi szczególnymi naukowymi osiągnięciami w walce z rakiem poszczycić się mogą polscy specjaliści?

— Liczącym się wkładem polskich onkologów jest m. in. rozwój metody hipertermii i radioterapii. Warszawski Zakład Medycyny Nuklearnej przyczynił się znacznie do rozwoju metod diagnostycznych i leczniczych przy użyciu izotopów. Polscy specjaliści opracowali znaczenie markerów nowotworowych (ciał towarzyszących chorobom nowotworowym, które można ujawnić przy użyciu izotopów) jako metody diagnostycznej w niektórych nowotworach. W badaniach nad biologicznymi mechanizmami procesów nowotworowych uzyskano szereg oryginalnych i

— W ostatnich latach zwiększyliśmy znacznie liczbę specjalistów onkologów, łózek onkologicznych (w ciągu ostatnich 5 lat z 2200 do 3500) oraz wyposażyliśmy sieć onkologiczną w nowoczesną aparaturę — np. akcelerator. Ponadto stworzyliśmy podstawy profilaktyki w skali krajowej. Oryginalnym rozwiązaniem było wprowadzenie okresowych badań w zakładach pracy. Osiągnięcia w zakresie społeczeństwa, walka z fobią nowotworową oraz podniesienie wiedzy onkologicznej lekarzy to główne zadania dzisiejszej polskiej profilaktyki.

— Czy polscy onkolodzy wy-

kowami. Dzisiaj w wielu ważnych zagadnieniach współpracujemy na bieżąco z wieloma ośrodkami zagranicznymi za równo w ramach RWFG jak i w USA, Szwecji, Danii, Francji itd.

Sześciogólnie efektywną formą współpracy są tzw. umowy bez pośrednie między Instytutem Onkologii w Warszawie a wiodącymi ośrodkami zagranicznymi, np. z Narodowym Instytutem Raka Bethesda w USA lub też z "Pibbeer Laboratoire" w Kopenhadze. Efektem wieloletniej współpracy Polaków z Amerykanami było m. in. opracowanie obrazu epidemiologicznego nowotworów w Polsce, a także udział polskich specjalistów w licznych innych pracach naukowych, w tym m. in. przeprowadzanych przez Międzynarodową Agencję Badań nad Rakiem (IARC) w Lyonie.

— Dziękuję za rozmowę.
Rozmawiała: Iwona SOLTAN

Medycyna atakuje raka

Rozmowa z dr. Zbigniewem WRÓTKOWSKIM — z Instytutu Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie

korzystają w walce z rakiem również wiedzę paramedyczną?

— Mam kontakt z osobami i zespołami zajmującymi się tym zagadnieniem. Niektóre rozwiązania są interesujące i mogą mieć pewne zastosowanie w praktyce. Np. metoda wykrywania nowotworów opracowana przez wrocławskich inżynierów Romana i Marka Szulów. Polega ona na wykrywaniu zaburzenia biopola u osoby z nowotworem przy pomocy specjalnego aparatu i różdżki jako detektora. Ze względu na dużą specyfikę tej metody, oceniam ją przy pomocy ostatnich przeprowadzonych badań, Instytut Onkologii nie wyklucza możliwości jej szerszego zastosowania.

— Jak ocenia pan współpracę polskich onkologów z ich zagranicznymi kolegami?

— Współpraca polskich onkologów z zagranicą datuje się od lat dwudziestych naszego wieku, kiedy to przy istotnej pomocy wielkiej uczony Marii Skłodowskiej-Curie nawiązano kontakty z francuskimi nau-

— Mamy kontakt z osobami i zespołami zajmującymi się tym zagadnieniem. Niektóre rozwiązania są interesujące i mogą mieć pewne zastosowanie w praktyce. Np. metoda wykrywania nowotworów opracowana przez wrocławskich inżynierów Romana i Marka Szulów. Polega ona na wykrywaniu zaburzenia biopola u osoby z nowotworem przy pomocy specjalnego aparatu i różdżki jako detektora. Ze względu na dużą specyfikę tej metody, oceniam ją przy pomocy ostatnich przeprowadzonych badań, Instytut Onkologii nie wyklucza możliwości jej szerszego zastosowania.

— Jak ocenia pan współpracę polskich onkologów z ich zagranicznymi kolegami?

— Współpraca polskich onkologów z zagranicą datuje się od lat dwudziestych naszego wieku, kiedy to przy istotnej pomocy wielkiej uczony Marii Skłodowskiej-Curie nawiązano kontakty z francuskimi nau-

Genetyczny lek przeciw hemofilii

FRANCUSKA firma Transgene, zajmująca się wytwarzaniem substancji aktywnych biologicznych, ma dzisiaj nową, niezwykłą genetyczną, wyprodukowaną substancję, która nadaje się do leczenia pewnych postaci hemofilii, czyli chorób krwi. Substancja nazwana „Czymnikiem IX” była już wytwarzana przez naukowców amerykańskich i brytyjskich, lecz podobnie jak dotychczasowa, nie była podobna do naturalnej, wytwarzanej przez organizm człowieka.

W laboratoriach firmy Transgene w Strasburgu dokonano syntezy nowego, inaczej niż dotychczas (podstawowe „cegiełki”, z których zbudowane są geny), podobnie jak się to dzieje w organizmach zwierzęcych w procesie wytwarzania owego „Czymnika IX”. Dotychczas stosowana technika była „sklepanie” krótkich fragmentów syntetycznego DNA.

Oceńa się, że tylko ok. 10 proc. osób chorych na hemofilię uda się wyleczyć. Wśród nich w tym 13 proc. chorych krwi nr IX. Reszta chorych musi pozostać do momentu wyprodukowania imnel, podobnie jak dotychczas, którą nazywano „Czymnikiem nr VIII”. (PAP)

(Dokończenie ze str. 1)

In lat jest sznurkiem do sprowadzania i kombajnowo zbożowych? Tędy nie określił tygodnik „Polityka”, iż jest to wynik sporu kompetencyjnego, nie zaś ludności odcytnym, materiałowe. Przez całe życie, a także teraz, braknie nam ogumienia do maszyn rolniczych i ciągników, ale natękułszy jest brak lepszego. Przecież już rozpoczęliśmy orki jesienne! Czy rozumiemy do czynienia ze sporem kompetencyjnym?

— Co do zbiorów; mieliśmy zboża na 2511 hektarach. Osiągnięto 36 kwintalów z każdego hektara i jest to dobry wynik, jak na łobziek ziemie. Pogoda sprzyjała, ale teraz przydały się deszcze. I jeszcze jedno: Zniwa zakończyły w kombinacie 15 sierpnia. Czy ludzie czują zmęczenie? Tak, ale w rolnictwie, to całkiem normalne. Kończy się jeden rodzaj prac, zaczyna drugi. Tak jest zawsze. W gospodarstwach państwowych zima także nie ma specjalnego „oddechu” bezow, przedsiębiorstwo, przygotowanie pasz.

Tylko chwila oddechu na polach

Z ŁOBZA przeniesiemy się w inny rejon województwa szczyńskiego, do Widuchowej. W gminie tej przeważają rolnicy indywidualni.

Pan Wacław Kólczyk gospodaruje na 20 ha. Przygotowanie się do stopniowego przekazywania ziemi i dobytku swemu synowi, Janowi, uczniowi technikum rolniczego. Do istniejącego domu dobudowuje przybudówkę.

— W dzisiejszych, trudnych czasach chyba niełatwo prowadzić inwestycje budowlane? — pytam rolnika.
— Nie jest tak źle, żeby trzeba było narzekać. Cementu pod dostatkiem, są i materiały. Wszystko, moim zdaniem, zależy od przygotowania pracy i, oby był ko były pieniądze — wyjaśnia p. Kólczyk. — Nie powiem, deficytina podwyżka cen skupu płodów rolnych jest sensowna,

ale trzeba brać pod uwagę, że zdrożały również usługi mechaniczne dla rolnictwa. Droższe są nawozy sztuczne oraz wszelkie środki chemicznej ochrony roślin oraz usługi z tego zakresu. Na przykład za zebranie zbóż z jednego hektara przez kombajn, płacimy SKR w Widuchowej 5 tys. złotych. Za godzinę pracy kombajnu — w przypadku małych poletek stawki są godzinowe — płaci się 4,5 tys. złotych. To wcale nie tak mało, ale musimy brać pod uwagę dogodnienie, jakim jest kombajn i realny koszt jego pracy.

PAN KÓLCZYK, a także jego znajomi rolnicy z Widuchowej, przysłuchujący się naszej rozmowie, przedświli kalkulację, z którą wynika, że praca kombajnu jest opłacalna szczególnie przy zbiorach pszenicy. Niemniej, zbior

ty i dziś razem z żoną mamy resztę w kwocie 8,7 tys. złotych. Nie jest to wiele i uważam, że teny z 1980 roku powinny być zównane z tym, co otrzymują pracownicy współpracujących zakładów pracy. Nam jest coraz ciężiej, choć ratujemy się skromnym „gospodarskim” — cudzyśm jest przy tym niezbędny — liczącym 30 atom.

Rozumiem trudną sytuację gospodarzy i inne trudności naszego państwa, lecz sprawy rolniczej rent nie można na długo odciążać. Dla starych rolników, przekazyujących gospodarstwa, to bardzo istotny problem: Chcemy mieć gwarancję, że przez lata pracy zastąpią nas w sposób godny życia, że właśnie zapis o trwałości indywidualnych gospodarstw oznacza różnicę w zapisach rolniczych konstytucyjny zapis oznacza przede wszystkim podkreślenie społecznej wartości pracy rolnika indywidualnego. — Przyrzędem p. Misztalowi i jego kolegom rolnikom z Widuchowej, że sprawę tę prześlę na łamach „Kuriera”. Wiem, że jest to właśnie jedna ze spraw, nurlujących społeczeństwo na wsie. W JURZAK

sem pośly” przepisy wykonawcze. Chodzi tu o wiele problemów wia srodkowolnych, dzierżawę gruntów itp., których to nie brak.

ODWIEDZILISMY także w Widuchowej p. Jana Misztala. Na swoim gospodarstwie pracował on od 1946 roku. Zaczynał jako b. żołnier LWP, zwolniony do rezerwy. W 1980 roku przekazał gospodarstwo państwu w zamian za rentę.

— CHCIAŁBYM przypomnieć o problemie tych wszystkich rolników, którzy podobnie jak ja, korzystają z renty ustalonej na podstawie nowych przepisów, tzn. na liczonej w wysokości zależnej od towarowości przekazanego gospodarstwa. Można rentę w 1980 r. wyniosła 6 tys. złotych i wówczas była to spora kwota, znacznie wyższa od przewidywanych później rent. Niemniej, w niektórych przypadkach, np. w przypadku pszenicy, renty nie można na długo odciążać. Dla starych rolników, przekazyujących gospodarstwa, to bardzo istotny problem: Chcemy mieć gwarancję, że przez lata pracy zastąpią nas w sposób godny życia, że właśnie zapis o trwałości indywidualnych gospodarstw oznacza różnicę w zapisach rolniczych konstytucyjny zapis oznacza przede wszystkim podkreślenie społecznej wartości pracy rolnika indywidualnego.

— Przyrzędem p. Misztalowi i jego kolegom rolnikom z Widuchowej, że sprawę tę prześlę na łamach „Kuriera”. Wiem, że jest to właśnie jedna ze spraw, nurlujących społeczeństwo na wsie. W JURZAK

Ujawniają się kolejne osoby

WARSZAWA PAP. Utrzymuje się obserwowane od kilku dni wyraźne nasilenie liczby zgłoszeń do organów ścigania osób ujawniających się w ramach ustawy o amnestii. W ostatnich dwóch dniach zgłoszenia br. odpowiadają 40 faktów ujawnienia się osób, które przed zmianieniem statusu wojennego współdziałały z politycznym podziemiem, dopuściły się przestępstw.

M. J. w Bielsku-Białej ujawniła się dalsi trzej pracownicy Zespołu Elektrociepłowni, członkowie b. NSZZ „Solidarność”, którzy uczestniczyli w strukturach podziemnych kolportowali nielegalne wydawnictwa oraz organizowali zbiórki pieniężne na nielegalną działalność.

W Gorzowie Wlkp. ujawnili się kolejni dwaj pracownicy z Zakładów Włókn. Chemicznych „Silon”, członkowie b. NSZZ „Solidarność”, którzy działając w nielegalnych strukturach b. „Solidarność” zajmowali się koczowaniem biuletynu „Feniks” wydawanego przez tzw. regionalną komisję wykonawczą.

W Lublinie ujawniło się 6 osób w tym współpracownicy byłej Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Burze Przewodów Budowl. Wieleckiego oraz współpracownicy b. Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Burze Przewodów Budowl. Komandaniego, którzy kolportowali nielegalne wydawnictwa.

nich ponadto zorganizował kierował strajkiem załogi WSK-Okecie w dniu 14.12.1981 r.

Również w Warszawie ujawniła się pracowni Huty „Warszawa” członek b. NSZZ „Solidarność”, który kolportował nielegalne wydawnictwa, a także brał udział w nielegalnych demonstracjach w dniach 1—3 maja 1983 r.

W Włocławku ujawniło się 16 osób uczestniczących w strukturach kolportujących w tym 13 osobowa grupa młodzieży w wieku 17—20 lat, która działając w nielegalnej organizacji „Konfederacja młodzieży walczącej” wykonała antypaństwowe napisy na murach oraz usiłowała podpalić dystryktor paliw we Włocławku. Członkowie tej organizacji, która kierował 19-letni uczeń Zasadniczej Szkoły Chemicznej, przygotowali się m. in. do różnych akcji dywersyjnych.

W Bydgoszczy ujawniło się dwóch pracowników Wytwórni Konstrukt. Sławkowskiej „Metalostal” w Chodnie, którzy uczestnicząc w nielegalnych strukturach b. „Solidarność” kolportowali broki o treści antypaństwowej.

W Szczecinie ujawniły się dwie osoby, które działając w konspiracyjnych strukturach b. „Solidarność” kolportowały nielegalne wydawnictwa.

Wszyscy ujawniający się, po dopiętym wymaganym przepisami formalności, zostali zwolnieni.

Łącznie od dnia wejścia w życie ustawy o amnestii ujawniło się 214 osób.

Niebezpieczne zabawy

BIALYSTOK PAP. Do gróźnego wypadku doszło w miejscowości Czeremcha w woj. białostockim. 4-osobowa grupa uczniów tamtejszej szkoły podstawowej, bawiąc się petardami i pociskami i amunicją karabinowa z ostru i wybuch światłowy, spowodowała wybuch 8-letni Eugeniusz M. i 15-letni Marek T. Doznał obrażeń ciała i został umieszczony w szpitalu w Hajnowce. Dwaj pozostali chłopcy po zabiciu przez lekarza przekazani zostali rodzicom.

Koniec legendy „trójkąta bermudzkiego“?

O zwykłych i niezwykłych rejsach zbudowanego w Szczecinie „Witiazia“ rozmawiamy z kapitanem i I oficerem.

TAJEMNICZE wydarzenia jakie mają miejsce w „trójkącie bermudzkiem“ raz po raz wzbijają na lamy gazet. Nie tak dawno radziecka, ale i również polska prasa powróciła do tego tematu przy okazji pobytu w tym „diabelskim trójkącie“ statku badawczego „Witiaz“. Korzystając z okazji, że jednostka ta zbudowana dwa lata temu w szwedzkiej stoczni przez trzy miesiące przebywała w „Gryfi“, a następnie w „Warskim“ na gwarnym remoncie, dotarliśmy — można rzec — do źródła...

welskiego. Jego dowódca admiral Makarow wlewał się jeszcze wyprawami na lodowca „Jermak“ na Spitsbergen i Nowa Ziemia, a następnie walczył w wojnie rosyjsko-japońskiej, w której zginął bohaterską śmiercią.

Kolejny „Witiaz“ zbudowany został w Niemczech i w 1949 roku w stoczni w Wismarze został przetrzebiony na jednostkę naukowo-badawczą. Przez trzydzieści lat pływał jako flagowy okręt radzieckiej floty oceanograficznej. Miał on za swoim koncie 65 rejsów i niebagatelne osiągnięcia. Do najważniejszych należy zaliczyć odkrycie w 1958 r. w ramach Międzynarodowego Roku Geograficznego największej głębi oceanicznej na świecie wynoszącej 11022 m — Rowu Marińskiego na Oceanie Spokojnym.

niez możliwość wprowadzenia, w razie potrzeby, pomocy medycznej, gdyż lekarz też odpowiednio „sprężony“ może dotrzeć do przedziału z chorem.

Ponadto „Witiaz“ jest wyposażony w ponad 20 laboratoriów, które w czasie rejsu u dostępniane są dla potrzeb 60 naukowców, odbywających każdorazowo podróże badawczą wraz ze stałą załogą. Całość wyników jest przetwarzana w zainstalowanym na statku ośrodku komputerowej techniki obliczeniowej.

żona przez Charlesa Berliac w jego bestsellerowej książce, tłumacząca niecodzienne zjawiska występowaniem w „trójkącie bermudzkiem“ tajemniczych sił?

Tłumacząc te fragmenty moim rozmówcom na język rosyjski i zauważam, że na ich twarzach pojawia się uśmiech. W pewnym momencie kapitan Apiechtin wręcz przerywa:

— Przecież zagadka tego „diabelskiego trójkąta“ została już na płaszczyźnie naukowej wyjaśniona. Gwałtowny spadek ciśnienia jest wynikiem powstania oceanicznych lejąw wskutek niejednorodności pola geometrycznego Ziemi. Przecież nie jest ona idealną kulą. Siły grawitacyjne nie wszędzie są jednakowe. W niektórych miejscach przyciąganie ziemskie jest większe, w innych zaś mniejsze. Te wszystkie anomalie są zresztą naniesione na mapach. Nie stanowią to dla nas niespodzianki. Jest ich zresztą znacznie więcej, nie tylko w okolicach Bermudów.

Czwarta z kolei ekspedycja badawcza „Witiazia“ wchodziła w skład kompleksowych badań wokół Antarkidy. Naukowcy, na jego pokładzie, wraz z trzema innymi statkami oceanograficznymi zajmowali się badaniami chłodnych prądów wokół kontynentu i rozkładem energii cieplnej oceanu. Tu właśnie w ciężkich warunkach atmosferycznych podczas gwałtownych i silnych sztormów jednostka zbudowana w Szczecinie w pełni zdała swój trudny egzamin. Znowu oddajmy głos dowódcy statku:

— Statek prowadzi się znakomicie. Konstrukcja jest bardzo bezpieczna i zapewnia pełną stateczność w czasie kółowania. Podczas silnych sztormów woda prawie, że się nie przedostaje na pokład. „Witiaz“ jest świetnie wykonany i jest to niewątpliwie zasługa szwedzkiej stoczniowców. A pamięć tać należy i o tym, że budowany on był w niespokojnych czasach...

„WITIAZ“ W DIABELSKIM TRÓJKĄCIE

STATEK dowodzony przez Nikołaja Apiechtina opuścił Stocznię „Warskiego“ w pierwszych dniach grudnia 1981 roku. W ciągu niespełna dwóch lat „zaliczył“ już cztery rejsy, w czasie których aż jedenasto-krotnie wykorzystano kompleks urządzeń do nurkowania.

Dziewięć rejsów prowadziło poprzez wschodni Atlantyk na Morze Śródziemne. Pierwsza wyprawa miała charakter geologiczny. W porozumieniu z rządem cypryjskim prowadzono badania wokół śródziemnomorskiej wyspy. Rezultaty przeszły oczekiwania. Nurkowie z „Witiazia“ natrafili na szczątki okrętu służącego do przewozu amfor, datującego się jeszcze sprzed naszej ery. Wyłowiono też pozostałości tych starożytnych naczyń, które znalazły na podwodnej polanie.

Kolejna ekspedycja prowadziła do Zachodniego Atlantyku, w okolicy Kuby i do Zatoki Meksykańskiej. Podstawowym zadaniem naukowców były badania, w ramach międzynarodowego programu „Dumand“, przenikania cząstek emitowanych przez ciała kosmiczne w głąb oceanu. Właśnie po drodze na miejsce badań statek przepływał przez obszar określony jako „trójkąt bermudzki“.

Tak pisał o tym rejsie dziennikarz tygodnika „Przyjaźń“ Andrzej Potocki:

„Mikolajunne odnotowała w dzienniku okrętowym, iż 6 maja spadek ciśnienia atmosferycznego był nie spotykany pod względem prędkości. Jeden z członków załogi nie wytrzymał obciążenia.

Rankiem radziecki zaniepokojeni... urzeli go leżące bez oznak życia na podłodze. Lekarz orzekł — udar, niezbędna natychmiastowa hospitalizacja...“

Nikołaj Apiechtin — kapitan flagowca floty oceanograficznej

I dalej: „...każdego dnia przy darzało się coś, co wprawiało uczonych w zdumienie. To nie lekcia w barwach i kształcie złyka nad samymi falami tężona. To z kolei wysypki pływających wodorostów, tzw. sargassów czy fantastyczna gra kolorów w czystych jak lawodach...“

Czyżby odżyła teoria, wylo-

PONOWNIE W „WARSKIM“

W KOLEJNY rejs na pokładzie „Witiazia“ wybrali się radzieccy fizycy „uzbrojeni“ w najnowszy sprzęt laserowy. Celem tej ekspedycji, której marszruta wiodła przez Ocean Indyjski były fizyczne badania struktury wewnętrznych fal oceanicznych. Widok podwodnych błysków z laserowych źródeł promieniowania był rzeczywiście niecodzienny.

— Ale jeśli pan chce usłyszeć o czymś naprawdę nieprawdopodobnym to opowiem — zwraca się do mnie Apiechtin.

— Właśnie w tej, trzeciej z kolei ekspedycji, na jednej z wysp w okolicach Madagaskaru na miejscowym targu jeden

DANE naukowca przetwarzane są w centrum komputerowym zainstalowanym na statku. Zdjęcia: Stawomir Borek

sach w okresie od kwietnia 1980 roku do końca 1981 roku.

Teraz przypłynęliśmy na planowy remont w czasie którego obok napraw gwarancyjnych wykonyjemy również drobne naprawy dodatkowe. Po do kowania w „Gryfi“ podpięliśmy do nabrzeża „Warskiego“. Szczególnie tu odczuwamy bardzo dużą pomoc ze strony stoczniowców, a na szczególną uwagę zasługują postawa inżyniera Wiesława Kiewry — specjalisty ds. gwarancji, który stara się nam we wszystkim bardzo pomagać, reaguje na nasze potrzeby i robi wszystko co tylko jest możliwe.

ZASTĘPCA kapitana W. Saitowicz chwali również liczne inicjatywy różnorodnych imprez organizowanych przez panią Lidie Krzos z Morskiego Ośrodka Kultury. Załoga była już kilkakrotnie nad morzem, zwiedziła wystawę Malarzy Królów Socjalistycznych i oczywiście „Venus“. Byli w kinie, teatrze. Organizowane są też zawody sportowe z udziałem załóg wielu remontowanych w Szczecinie statków.

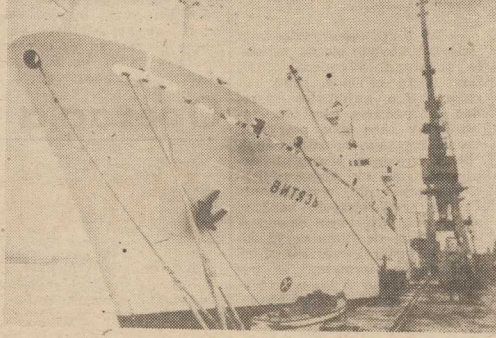
Moim rozmówcą w czasie odnośności się do Polak i do Polaków. Wszak są zadowoleni z tego, że właśnie w naszym mieście i w naszej stoczni powstała tak udana jednostka — „Hagman“ radzieckich statków oceanograficznych.

Przebieg na statku kromika zaczyna się od zejścia z momentu położenia pierwszej stępki w „Warskim“, a kończy się jak na razie, fotkami z remontowej postoi.

Wiele kart jest jeszcze czystych. Kolejne zaczyna się już zapelniać niedługo.

Na początku września „Witiaz“ wyruszy z macierzystego Noworońska nad Morze Czarne w kolejną wyprawę na zachodni Atlantyk. Zainicjuje się również i w „trójkącie bermudzkiem“.

Włodzimierz ABKOWICZ

„Witiaz“ przy nabrzeżu w „Warskim“

KAPITAN statku **Nikołaj Apiechtin** i I oficer **Walentin Salutowie** chętnie zgodzili się na rozmowę. Byli tylko lekko oburzeni, gdy spytałem ich o rejs na Bermudy.

— Przecież to co napisano na leży natomiast opowieści o naszych badaniach z zaletach statku, który wyszedł spod rąk szwedzkiej stoczniowców...

OD ZAGŁOWEJ KORWETY DO NOWOCZESNEJ JEDNOSTKI...

NAZWA „Witiaz“ jest tradycyjną nazwą rosyjskiej i radzieckiej floty oceanograficznej. Jej początek sięga początków drugiej połowy XIX wieku.

W 1862 roku w Finlandii zbudowana została żaglowa korweta wyposażona w 17 armat (wówczas świadczyło to o znaczeniu statku), która po ośmiu latach eksploatacji we flocie wojennej wyruszyła w pierwszy rejs badawczy z Kronsztadu w kierunku Pacyfiku. Na jego pokładzie znajdował się słynny antropolog, etnograf i podróżnik rosyjski **Nikołaj Mikłuchomak**. On właśnie jako pierwszy zbadał północno-wschodnie wybrzeże Nowej Gwinej, gdzie spędził 15 miesięcy wśród Papuasów. Jego prace i notatki z podróży zawierają cenne informacje o życiu i kulturze materialnej ludów Oceanii i Azji Płd.-Wschodniej.

GDY statek nie nadawał się już do eksploatacji, jego miejsce zajął drugi z kolei „Witiaz“ zbudowany w 1886 r. w Sanki Petersburgu. Była to korweta żaglowo-motorna o wyporności 3200 t. Związana ona jest z nazwiskiem wiceadmirała rosyjskiego **Siepiana Makarowa** znanego podróżnika i oceanografa, który dowodził jednostką. Odbił on na konwencie podróży dookoła świata dokonując licznych badań akwenów Oceanu Spokojnego.

Za swoją pracę naukową pt. „Witiaz — Ocean Spokojny“ uzyskał Złoty Medal Rosyjskiej Akademii Nauk. Sylwetka XIX-wiecznego „Witiazia“ w dowód uznania za to osiągnięcie, zdobył po dziesiątym dniu najbardziej liczącego się w świecie Instytutu Oceanograficznego w stolicy Księstwa Monako. Żyłowi okrętu nie był jednak zbyt długi. W 1893 roku rozbił się on w Cieśninie Ne-

Efektom przeprowadzonych na „Witiazu“ badań było także odkrycie licznych podwodnych wzniesień i gór oraz systemów prądów oceanicznych. Dżś statek pełni funkcję muzeum oceanograficznego i na statek jest zamontowany przy nabrzeżu Kaliningradu.

Gdy trzeci „Witiaz“ odszedł na zastępowy odpoczynek, ambicją Instytutu Oceanologii Akademii Nauk ZSRR stało się zbudowanie nowoczesnej jednostki, która z powodzeniem mogłaby pełnić rolę flagowej jednostki badawczej na miarę swoich czasów. Wybór stoczni, której zaproponowano budowę statku był bardzo dyskusyjny...

NA MIARĘ XXI WIEKU

TAKA była wstępna ocena projektu statku oceanograficznego, oznaczonego symbolem B-86, który jest dziełem szwedzkiej projektantów i konstruktorów. Po tej opinii nie uległo już żadnym wątpliwości, że nowy — czwarty już z kolei „Witiaz“ musi narodzić się w „Warskim“ — jednostka, której głównym konstruktorem jest mgr inż. **Wojciech Chazyński**, zaś projektantem montowanego na statku kompleksu do badań podwodnych — mgr inż. **Marian Kukliński** rzeczywście budzi podziw Oddajmy głos kapitanowi „Witiazia“.

Nikołaj Apiechtin mówi w rozmowie z nami:

— Na jednostce po raz pierwszy w historii naszej floty za instalowano urządzenia składające się z ciśnieniowej komory i specjalnego dzwonu umożliwiającego nurkom prowadzenie długotrwałych badań głębinowych.

Na dnie morza konieczna jest praca ludzkich rąk. W nowoczesnej próbkę nigdy nie pobierze dokładnie żadna maszyna. Dlatego prace wykonywane bez pośrednio przez nurków są waż ne. Dzięki podwodnym urządzeniom efekty badań będą znacznie lepsze niż do tej pory.

Dodajmy, że system pozwala pracować nurkom na głębokościach do 250 metrów, a komora ciśnieniowa jest wyposażona we wszystkie niezbędne urządzenia i przedmioty umożliwiające nawet kilkadziesiąt dniowe prowadzenie (oczywiście z dużymi przerwami) badań podwodnych. Istnieje rów-

PAŁAC MŁODZIEŻY
w Szczecinie, al. Wojska Polskiego 90

przyjmuje

ZAPISY DZIECI I MŁODZIEŻY
na rok szkolny 1983/84

Dział Wychowania Estetycznego — prowadzi naukę tańca i zespoły taneczne „Rytm”, tańca towarzyskiego oraz kursy, naukę gry na akordeonie, mandolinie, gitarze, instrumentach perkusyjnych, fletach i dzwonkach. Ponadto prowadzi zajęcia w kołach plastycznych, teatralnych, zespołach instrumentalnych i wokalnych matych form muzycznych.

Dział Wychowania Technicznego — prowadzi zajęcia z zakresu modelarstwa okrętowego, kołowego, lotniczego i rakietowego, fotografii, krowu i zycia, gospodarstwa domowego, naukę jazdy — prowadzenie motocykla i samochodu oraz zajęcia w klubie krótkofalowców i młodych elektroników.

Dział Wiedzy o Przyrodzie i Społeczeństwie — prowadzi zajęcia w kołach zainteresowań z biologii, chemii, języka angielskiego, francuskiego, niemieckiego, włoskiego, filatelistyki oraz szkolenia harcerszy. Młodzież szkolna może korzystać z biblioteki międzyшкоlniej i czytelnia.

Dział Imprez i Pracy Masowej — prowadzi zajęcia w dyskusyjnym klubie filmowym, klubie miłośników filmu, turystycznym, kolarskim i pieszym.

Dział Kultury Fizycznej i Sportu — prowadzi zajęcia w klubie żeglarszy — żeglarsstwo regatowe, morskie i turystyczne, gimnastyki artystycznej oraz naukę pływania i surfing.

Młodzieżowe Towarzystwo Naukowe — prowadzi zajęcia w następujących sekcjach: biologii, chemii, fizyki, historii, matematyki, języka polskiego, MTN skupia młodzież uzdolnioną ze szkół ponadpodstawowych.

Zapisy przyjmują instruktorzy w pracowniach od 15 do 19. Informacji udziela sekretariat Pałacu Młodzieży, tel. 22-52-61 lub 22-52-62 w godz. 10—19.

3826-K

KOMUNALNE PRZEDSIĘBIORSTWO REMONTOWO-BUDOWLANE NR 1

w Szczecinie
ul. Potulicka 59

wspólnie

z Wojewódzką Komendą OHP

przyjmie

chłopców w wieku 16—18 lat

do

DWULETNIEGO DOHOLENIEGO HUFCA PRACY

w celu przyuczenia do zawodu:

- malarz budowlany
- murarz
- cieśla-stolarz
- elektromonter
- posadzkarz
- dekarz-błacharz
- zdun

Przyuczenie do zawodu trwa 2 lata. W czasie pracy junacy otrzymują: wynagrodzenie wg obowiązujących stawek, premię do 25 proc., odzież ochronną i roboty.

Chłopcy przyjmowani są z ukończoną szkołą podstawową jak również bez ukończenia.

Zgłoszenia prosimy kierować pod adresem przedsiębiorstwa jw. w pokoju nr 1.

3122-K

W trzecią rocznicę śmierci mego

Meza

Tadeusza Nalepy

celebrowana będzie msza św. w kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa dnia 5.09. o godz. 8.30.

o czym zawiadania przyjaciół i znajomych

żona z córką

tel. 791-953, dzwonić po

godz. 16. 23563-G

FIATA 126 p (1977)

— sprzedam. Tel. 23-02-72.

SKODĘ 1000 MB do re-

FIATA 125 p 1500 (1978)

— sprzedam. Tel. 46-738.

FIATA 125, stan dosko-

LADĘ 1500 S — 1978,

ODSTĄPIE notarialnie

FORDA ESCORTA 1100

DACIE (wrzesień 1981)

FIATA 126 p (1978) oraz

MERCEDESA 200 D sprze-

NIYSĘ Towos sprzedam.

FIATA 126 p (1982), ver-

MZ-250 TS bez akumu-

WLOT powietrza, chłod-

GRAMOFON Sony Direct

GŁOŚNIKI Sony 60 W/8

FIATA 125 rok 1975

PRAKTYCZNE LLC — sprze-

RAMDORA 5102 z kolu-

TELEWIZOR kolorowy

MASZYNY rymarską

KOZUCH damski, obrącz-

BLAM karakulowy czar-

BLAM łapki karakulo-

OBRAZKI sprzedam.

OBRAZKI złote 2-3 g

BONY PeKaO — sprze-

KANAPOPATCAN mało

WTRYSKARKE, tarna-

PAWLIK gastronomicz-

SZESCIOPALNOWNE

COCKER-SPANIELE

SADZONKI truskawki

BIAŁE pudełki średnie

BOKSY rodowodowe

SZCZECIANKA szałuce-

FOKSTERIERA 6-mie-

LOKALE

POSZUKUJE małego

PIĄSZNOKO kolo War-

MAŁENISTWO bezdziel-

MIESZKANIE 2-pokojo-

M-2 sprzedam.

M-3 sprzedam.

NIEREPUBLIKA pokój

SPÓŁDZIELCZE dwu-

MIESZKANIE 3-pokojo-

WYNAJME pokój z wy-

POSZUKUJE mieszkania

WŁASNOŚCIOWE M-3

WYNAJME pokój. Tel.

CZTEROPOKOJOWE,

WYNAJME pokój. Tel.

WYNAJME pokój. Tel.

WYNAJME pokój. Tel.

WYNAJME pokój. Tel.

WYNAJME pokój. Tel.

WYNAJME pokój. Tel.

WYNAJME pokój. Tel.

WYNAJME pokój. Tel.

WYNAJME pokój. Tel.

WYNAJME pokój. Tel.

WYNAJME pokój. Tel.

WYNAJME pokój. Tel.

WYNAJME pokój. Tel.

OSRODEK KSZTALCENIA USTAWICZNEGO ZARZADU WOJEWODZKIEGO TWP

organizuje

- kursy języków obcych (angielski, niemiecki), sześciopointowe w systemie trzy-letnim
- kursy przygotowawcze na wyższe uczelnie (matematyka, fizyka, biologia, język rosyjski)
- seminaria z rachunku prawdopodobieństwa
- seminaria z geometrii analitycznej
- konsultacje z matematyki i fizyki.

Zajęcia odbywać się będą w laboratoriach i salach dydaktycznych Wyższej Szkoły Morskiej — prowadzone przez pracowników naukowo-dydaktycznych szczecińskich wyższych uczelni. Wszelkich informacji udziela i zapisy przyjmuje do dnia 23 września br. ZW TWP w Szczecinie, ul. Obrońców Stalingradu 11, tel. 444-58, 389-27.

Uwaga!

Liczba miejsc ograniczona. 3827-K

PRACA

ZATRUDNIE emeryta lub renciście przy przewidywaniu 4-tych 1-gu my. Tel. 610-534, 23285-G

MATRYMONIALNE

BERLINCZYK, wysoki lat 29 pozna pania. Cel matrymonialny. Foto-offerty mile widziane. Claus Göpel, 1 Berlin 27 (zachód), Hatzfeldallee 16, tel. 433-33-24 lub 806-64-55, 2202-G

BIURO Matrymonialne „Westa” zmienia samoność w udane małżeństwo. Informacje: 22-33-22, ul. Zupańskie-go 6/8, 23420-G

RÓŻNE

TELEPOGOTOWIE — 464-87, Kazimierz Chłód, 23432-G

TELEPOGOTOWIE — 705-58, Jan Stryla, 23335-G

TELEPOGOTOWIE — 522-233, Mieczysław Uznański, 20655-G

TELEPOGOTOWIE — 22-29-34, Mieczysław Miałkowski, 23210-G

TELEPOGOTOWIE — 22-71-48, Jan Bugajski, 21533-G

TELEPOGOTOWIE — 75-534, Jan Barczyk, 20992-G

POGOTOWIE telewizyjne. Tadeusz Kacorek, Tel. 75-100, 20395-G

TELEPOGOTOWIE — Marek Sirowy, Śródmieście — 524-158, 20901-G

ANTENY instaluje — Marek Zoc. Tel. 387-47, 23431-G

ANTENY różne instaluje. Bogusław Gogacz — 23-23-61, 21292-G

PRZESTRAJANIE telewizorów, na program berliński. — Elektron, Tel. 472-73, 23328-G

ANTENY „Dipol” — Marian Zak, 359-76, 23328-G

KARNISZE instaluje — tel. 347-78 (10-13) — Włodzimierz Buczyński, 23347-G

UKŁADANIE glazury — tel. 399-33, Wiesław Latus, 23446-G

NAPRAWA lodówek, za miarówek, zmywarek, SL-55, pralek automatycznych „Blomberg”, Metalotechnika, telefon 33-93-44, 22942-G

NAPRAWA lodówek — Leon Klmski, telefon 775-23 (16-19), 22217-G

SYGNALIZACJE alarmowe mieszkań, garaży, bramofony, furtki elektryczne instaluje — Andrzej Brodowski, tel. 82-32-23, 21998-G

REGENERACJA reflektorów samochodowych wszystkich typów. Czorzyszowska 38, Przemysław Hora, 23135-G

WYKONUJE kotły stalowe do c.o., od 0,7 do 4 m kw. Warsztat Siurski, Henryk Wolkus, Szczecin, Dubois 28, 22855-G

POSZUKUJE garażu — 224-110, 22949-G

TAPETOWANIE — malowanie. Jerzy Zaniewski, tel. 82-40-43, 18207-G

UKŁADANIE parkietów, cyklinowanie. Bogusław Krysiński, tel. 509-167, 23286-G

USŁUGOWY Zakład Hydraulyczny, Zbigniew Czarniec, Szczecin, Wyzwolenia 77/21. Przyjmuję interesantów w godz. 17-19, 23118-G

USŁUGI czyszczenia dywanów i wykładzin ekspresem, po cenach konkurencyjnych ul. Złoceny, wykonuje Krzysztof Gólszowski, tel. 22-04-82, 23323-G

Pracownicy poszukiwani

ZARZĄD PORTU

SZCZECIN-SWINOUJSCIE

przyjmie

do rezerwy portowej mężczyźni

w wieku 18—45 lat.

Rejestracja odbywać się będzie dnia 5.09. 1983 r. w godz. 8 do 10 i dnia 6.09.83 r. od godz. 14 do 16 w Rejonie Łasztowni, telefon 300-530.

Jednocześnie zwraca się do pracowników rezerwy portowej zm. II i III od dnia 5.09.83 do 9.09.83 r.

3830-K

DYWAN kowarski 3x4 sztuczny, w brąz, zamienie na prakte automatyczna lub sprzedam. Oferty Biuro Ogłoszeń Szczecin 23265.

KOMPLET drzwi do Warszawy — kupię, Tel. 728-05, 22828-G

KUPIE maszynę do podnoszenia oczek. Tel. 23-29-22, 22795-G

SZRUKS kupię. Poszukuję stałego dostawcy. Tel. 423-62, 23198-G

KAWALERKĘ w centrum — zdecydowanie kupię, Tel. 21-45, 23447-G

SPRZEDAŻ

SAMOCHOÓD Alfa-Romeo, ekonomiczny, 71100 — sprzedam. Tel. 23-29-31, 23457-G

NOWEGO Fiata 126 p sprzedam lub zamienie na większy. Tel. 348-56, 23459-G

FIATA 125p 1500 (1974) — sprzedam. Tel. 23-06-53 (16-20), 23437-G

WARTBURGA 352 W — sprzedam. Tel. 524-796, 23427-G

ZAPOROŻCA (1981) — sprzedam. Ul. Pancerna 2 (Skolwin), 23412-G

FIATA 126 p — sprzedam. Tel. 719-19 po godz. 15, 23423-G

FIATA 125 p — sprzedam. Tel. 82-33-24, 23421-G

FIATA 128 Sport, rocznik 1976 sprzedam. Tel. 175-973 po godz. 16, 23411-G

FIATA 125 p (1976) sprzedam. Ul. Ogińskiego 12, codziennie od godz. 17, 23416-G

FIATA 126 p (1977) do orolnym remoncje — sprzedam. Wiadomości; 435-47, 23254-G

WYKONUJE kotły stalowe do c.o., od 0,7 do 4 m kw. Warsztat Siurski, Henryk Wolkus, Szczecin, Dubois 28, 22855-G

WYKONUJE kotły stalowe do c.o., od 0,7 do 4 m kw. Warsztat Siurski, Henryk Wolkus, Szczecin, Dubois 28, 22855-G

WYKONUJE kotły stalowe do c.o., od 0,7 do 4 m kw. Warsztat Siurski, Henryk Wolkus, Szczecin, Dubois 28, 22855-G

Z PRAS Rzeszowskich Zakładów Graficznych wydana ostatnio przez krakowski oddział KAW książka Jerzego S. Łątki „Oskarżam arcyksięcia Rudolfa”, będąca owocem „śledztwa” autora w tak superlatywniejszym sprawie „tragedii w Mayerlingu”, w której do dziś — po upływie prawie 100 lat — nic nie jest pewne. Nawet to, czy rzeczywiście arcyksiążę Rudolf Habsburg zszedł wówczas z tego świata...

J. S. Łątka poprzedza swój „raport kryminalny” mottem z Dostojewskiego: „Prawda może i sto lat leżeć jak na dnie, a ludzie nie sięgną po nią, albo — wiedzmy — nie chcą sięgnąć, bo im się fantazja i utopia, podczas gdy oni wolać uganiać się za wymysłami”, co mogłoby sugerować, że udało mu się definitywnie rozwiązać sprawę „tragedii w Mayerlingu”. Niestety, okazuje się, że cytowa nie przez innego polskiego dziennikarza, Adama Nowickiego, zarządzenie cesarza Franciszka Józefa I odnośnie sprawy arcyksięcia Rudolfa: „Za wszelką cenę trzeba nie dopuścić do rozszerzenia się skandalu. Usunąć za każdą cenę wszy-

Jerzy S. Łątka
OSKARŻAM
ARCYKSIĘCIA
RUDOLFA

Czy „zagadka Mayerlingu” doczeka się rozwiązania?

sko, co jest związane z prawdą” — jak mało który rozkaz cesarski zostało zrealizowane do słowności i dokładności. O ile więc po przeczytaniu książki Nowickiego można było odnieść wrażenie, że arcyksiążę został po prostu zabity — o tyle zastępują J. Łątki jest powstanie w tej zagadkowej sprawie dalszych znaków zapytania.

SŁOWIANOFOB CZY SŁOWIANOLIL?

Piszący grubo przed półwiekiem A. Nowicki stwierdza m. in.: „Ludy słowiańskie w Austrii lekaly się, że następcą tronu pozostaje pod silnym wpływem centralistów wiedeńskich, holdujących planom germanizatorskim. Stąd pogłoski, że Rudolf jako cesarz staraby się wskrzesić poprzedni system rządzenia, który cała wladze w państwie oddawał wyłącznie Niemcom i chciał Austrię przetrans-

na państwo wyłącznie niemieckie”.

Natomiast z relacji Łątki wynika, że jeśli nawet arcyksiążę Rudolf nie był w pełni słowianofilem, to doceniał rolę czynnika słowiańskiego w wielonarodowej monarchii Habsburgów, co ujawniło się m. in. w jego licznych przyjaznych kontaktach z Polakami z Galicji, ścisłej — z arystokracją. Miał wśród nich co najmniej dwu serdecznych przyjaciół — hrabiów Artura Potockiego i Jana Wilczka (w Łanuchcie składował podobno wizyty przez długi okres, niemal corocznie). Również wśród kochanek arcyksiążęcych miało znajdować się co najmniej kilka Polek. Z jedną z nich — Klementyną Potocką — chciał się nawet ożenić. Była to podobno jego pierwsza wielka miłość. Z przyczyni drugiej naszej rodaczki (pani Orzechowskiej) uległ odroczeniu jego oficjalny ślub z Stefanią de Coburg, a nawet

z Marią Veeserą, której nazwisko na wieki złączyło się z arcyksięciem wspólną śmiercią w Mayerlingu — poznał się podobno na „balu polskim” w Wiedniu. Arcyksiążę był też doktorem h.c. Uniwersytetu Jagiellońskiego.

KLAWIE ŻYCIE CYSORZA

— „CYSORZ to ma klawie życie, oraz wywyższenie klawie” — śpiewał Tadeusz Chyła, zgodnie z potocznymi wyobrażeniami o cesarskim „dolce vitae”. Faktycznie nie było z tym tak słodko, przynajmniej jeśli chodzi o cesarza Franciszka Józefa i arcyksięcia Rudolfa. O toż, jak wynika z przytoczonych przez J. Łątkę dokumentów, cesarz wstawiał codziennie o godzinie 4 rano i brał kąpiel w wielkiej gumowej balii, następnie ubierał się. O godzinie 5 przyniesiono mu kawę z cukierni dworskiej, po wypiciu której za siadał do biurka i pracował bez przerwy do godz. 8.30. O tej godzinie przybywali codziennie kolejno z referatami dygnitarze i urzędnicy dworscy, ministrowie i in. Zdarzało się nieraz, że w jednym dniu cesarz przyjmował przeszło 100 osób. Po drugim śniadaniu o godzinie 13 wyjeżdżał do Schoenbrunn, skąd o godz. 15 powracał do Wiednia. Dopiero po załatwieniu spraw państwowych i odbyciu przejażdżki, znajdował czas dla swej rodziny — tak że dopiero po południu spotykał się z cesarową (wchodziła swego czasu za jedną z najpiękniejszych kobiet epoki), do 18 cesarz znowu pracował, zjadał obiad... potem zapalał cygaro, czytał gazety do godz. 20 i kładł się spać.

Następca tronu — Rudolf... Po pełnym różnych obowiązkach dniu pracy do późnych godzin wieczornych prowadził bogate życie towarzyskie i polityczne. Wtedy odbywał najważniejsze rozmowy ze swoimi zwolennikami-liberalami, a także brał udział w różnych spotkaniach; zabawach czy libacjach. Po powrocie do Hofburga czekała na niego korespondencja, pisał listy, arcyksiążę. Wstawiał musiał dosyć wcześnie i w konsekwencji spał 3 — 5 godzin na dobę.

WART PAC PALACA...

Relacjonując liczne romanse arcyksięcia — J. Łątka z ko-

nieczności pomija fakt, że arcyksiężna Stefania — żona Rudolfa — jeżeli nawet nie odpłacała mu pięknym za nadobne za jego życia — po jego zgonie „folgowała” już zupełnie bez umiaru swemu temperamentowi. Jeśli wierzyć wspomnianemu A. Nowickiemu („Zdracza w rodzinie Habsburgów”) np. co kilka miesięcy odbywała podróż po Morzu Śródziemnym prywatnym jachtem, którego dowódcą za każdym razem był inny porucznik c.k. marynarki wojennej i ci porucznicy co noc sypiali w kajucie arcyksiężnej. Zdystansowała zdecydowanie na tym polu swą mamę — jedyną latorośl Stefani i Rudolfa — arcyksiężną Elżbietę, która — jak udowodnił to przed sądem jej mąż — „nie prowadziła się o wiele lepiej niż zawodowe kokoty”, lubując się szczególnie w oficerach marynarki wojennej, nosząc przy tym — jako meżatka — po jednym z nich — zaginionym — dowódcy okrętu podwodnego — ostenlająca ją za łobę, by wreszcie — w poszukiwaniu „silnego mężczyzny” poślubić z początkiem 1926 r. zwykłego chłopca oberżystę spod

Uśmiechnij się!

— Powtórzcie docencie, ile cukru, 10 dkg drożdży i co dalej?

BEZ SŁÓW

Wiednia, „okaz rosłego samca, mogącego zadowolić jej potrzeby miłosne”.

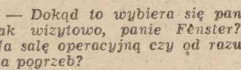
ZAMORDOWANY... SAMOBOJCA

Według skrętnie zebranych przez J. Łątkę współczesnych tragedii lub późniejszych melodramatów, relacji, pogłosek, raportów, plotek itp., które zresztą w praktyce, jeżeli nie świadomie, to faktycznie — w myśl zarządzenia cesarza i premera c.k. Austro-Węgier hr. Taaffe'go przyczyniały się raczej do zagmatwania sprawy niż do jej wyjaśnienia — co najmniej kilka osób miało rze komo zamordować własnoręcznie Rudolfa. Najpoważniejszym oskarżonym był kuzyn Rudolfa — arcyksiążę Jan Saluator, znany później jako Jan Orth, a jeszcze później — prawdopodobnie — jako Heinrich Albertall, który miał rzekomo Rudolfowi roztrząskać głowę butelką od szampana. Oskarżano również o morderstwo wuja Marii Veesery, Henryka Baltazera, jakiegoś czeskiego leśniczego (który następnie miał popełnić samobójstwo). Rudolf miał być zabity wspomnianą butelką, zastrzelony, otruty strychniną. Miał też popełnić samobójstwo (co według wersji A. Nowickiego rzekomo poprzedzone zostało wykastrowaniem go za pomocą brzytwy przez samą Marię Veeserę... Miał zresztą rzekomo również... ujęć z całej „afery” cało i zdrowo i żyć później pod przybranym nazwiskiem. W rezultacie tych wszystkich dociekań, autor „Oskarżam arcyksięcia Rudolfa” skłania się do oficjalnie głoszonej po tragedii wersji — samobójstwa Rudolfa.

Osoby, które na pewno znały tajemnicę śmierci Rudolfa i Marii — nie „puściły pary z ust”, a „zresztą większość z nich — zesłała wkrótce z tego świata. Skutecznie „zadzialał” w tej sprawie starszy Franciszek Józef. Ale nawet i to, co udało się zebrać J. Łątkę, nie przyniosło w efekcie rozwiązania zagadki (bo jedyna chyba szansa tego stanowi odnalezienie liczącego ok. 2 tys. słowno telegramu podobno własnoręcznie nadanego przez cesarza do papieża).

LICZACA 140 stron druku, wydana w 120 tys. nakładzie książka J. Łątki jest pasjonującą lekturą. Na zakończenie małe „szpileczka” pod adresem autora: o co właściwie „oskarża” Pan arcyksięcia Rudolfa?

Franciszek PIPALA

— Dokąd to wybiera się pan tak wczesnym, panie Fenster? Na sałę operacyjną czy od razu na pogrzeb?

BEZ SŁÓW

— Proszę się nie obawiać, to tylko dyskusja na tematy polityczne...

BEZ SŁÓW

Piorun uderza też z ziemi

W KAŻDEJ CHWILI w 2 tys. miejsc na kuli ziemskiej trwają burze z wyładowaniami atmosferycznymi. Jeden z najwyższych na świecie budynków — Empire State Building jest przeciętnie 30 razy rocznie uderzany przez piorun, który nigdy nie trafia w to samo miejsce. Są to dane o zjawisku, które w dalszym ciągu przykuwa uwagę uczonych.

Pierwszym, który osiągnął pewne sukcesy w badaniu wyładowań atmosferycznych był amerykański uczone, konstruktor piorunochronu Benjamin Franklin. W 1750 r. zauważył on, że słabiej elektryczność (naładowana butelka lejdejska) może być rozładowana przez metalową igłę. Przez analogię sądził, że umieszczony na wysokim budynku metalowy, zaostroszony i ziemiomny pręt może rozładowywać nagromadzoną w chmurach elektryczność, zapobiegając wyładowaniu atmosferycznym. Później doszedł do odmiennego wniosku, że piorunochron mogłby przeciwytywać pioruny, przewodząc je do ziemi, osłaniając w ten sposób znajdujące się w pobliżu budynki i ludzi.

Według dr Charlesa Moore z Instytutu Technologicznego i Górnictwa z New Mexico (USA), ostro zakreślony „pręt piorunochronu Franklina przed wyładowaniem atmosferycznym chroni tylko... sam siebie. Dookoła ostroza piorunochronu tworzy się bowiem gęsta powłoka zjonizowanych odmiennie niż ładunki zgromadzone na końcu ostroży cząsteczek, która redukuje do minimum prawdopodobieństwo uderzenia pioruna właśnie w piorunochron mający chronić budynki i ludzi, przeciwytywać wyładowania.

W wyniku trwających 20 lat doświadczeń z wypuszczanymi w czasie burz balonami, na których umieszczano małe rakietki startujące po uderzeniu w nie pioruna, a zakreślone „ostrowm” białym „tepmym” układem prętów, stwierdzili, że właśnie tepe układy lepiej przeciwytywały wyładowania atmosferyczne. Zauważono też, że ponad „tepmym” (bez żadnego ostroza) piorunochronami na stosunkowo dużych odległościach daje się zaobserwować dwa razy silniejsze pole elektryczne niż nad tymi zakonczonymi ostrem. Obecnie uważa się, że wyładowania atmosferyczne są wywoływane przez mieszanie się wilgotnego, wznoszącego się powietrza z zimnym, co powoduje powstanie nadmiernych ładunków elektrycznych. Silne pola elektryczne w chmurach burzowych rozładowują się, dając ku odmiennie naładowanej ziemi, skąd na spotkanie z naładowanym odmiennym ładunkiem piorunochronu wybiega skierowane ku gorze wyładowanie zamykające ten elektryczny obwód. Występuje błyskawica i grzmot, ale brak jest jakikolwiek zniszczeń, jeżeli jednak dające ku ziemi wyładowanie nie napotka skierowanego ku gorze piorunochronu, to może się nakłnąć na podobne rozładowanie pola elektrycznego biegnącego od innych obiektów, budynków, drzew, ludzi. Dla człowieka zamkniętego takiego obwodu równa się śmierć.

Młynarczyk — najcenniejszy

(Dokończenie ze str. 1)

Jeśli na przykład Gwardia zainkasowała za Dziekanowskiego 21 milionów i nawet niewielką część tej sumy — powiedzmy 2 miliony — poświęci na sprowadzenie dziesięciu młodych utalentowanych piłkarzy z małych ośrodków, to już jest szansa, aby przyniosło to obojętny użytek.

Jako trenera reprezentacji nurtuje mnie natomiast następująca myśl: czy sam transfer, związany z określonymi pieniędzmi, zmienia środowiska na pewno korzystnie wpłynie na psychikę i osobowość, a w konsekwencji na rozwój danego piłkarza? To pewien problem, którego nie można ocenić jednoznacznie. W przypadku Dziekanowskiego jest oczywiste, że powinien grać lepiej w Widzewie, niż w Gwardii...

— Dziekanowskiemu nadal śmy miano najdroższego piłkarza w Polsce na podstawie wykoscił tegorocznych transferów. Kto jednak dla pana jest obecnie najcenniejszym naszym piłkarzem?

— W moim odczuciu jest nim Józef Młynarczyk. Mogę tylko dodać, że bardzo chciałbym mieć jeszcze podstawy, aby tak powiedzieć o Andrzeju Iwanie...

— U progu nowego sezonu sporo dyskusji wzbudził zagraniczny woźnica kadry w okresie przerwy letniej. Nie obydło się bez narzekania...

— Chciałbym tu rozgrani-

5 minut z kolekcjonerem

pamiętek sportowych

Janem Świątkowskim

„Posiadam ponad 1000 medali”

PAN Jan Świątkowski liczący 62 lata obchodzi w tym roku 25-lecie zbierania medali sportowych i nie tylko. Z tego też powodu najciekawsze z jego pamiętek zostały pokazane na specjalnie zorganizowanej wystawie w Szczecińskim Klubie Olimpijczyka.

O tym ciekawym jubileuszu rozmawiamy z panem Janem Świątkowskim.

— Proszę nam powiedzieć, jak to się stało, że nie znaćki i nie proporzki sportowe, lecz właśnie medale zainteresowały pana...

— Zdecydowało przede wszystkim ich wykonanie. Nie znaćki i proporzki bowiem przypomniał mi doskonale imprezę sportową, jak właśnie medale pokazujące dla przykładu, dyskobola przygotowywanego się do wykonania rzutu. Widać tam całą animację ruchu. A proszę mi pokazać znaćki z takich zawodów. Nie ma ich wiele, było w ten a nie inny sposób po karuzeli sportowej rywalizacje. I to była główna z przyczyn podjęcia się zbierania medali. Poza tym jestem od dziesięciu lat kibicem sportowym.

— Czy z każdej ważniejszej imprezy wychodził pan z trzymając w ręku medal?

— Czasami i tak bywało. Ale w takim stylu nie zebrałbym ich ponad 1000. Mam sporo kolegow — działaczy sportowych, którzy wiedzą, że jestem kolekcjonerem i „dbają” o moje zbory. Ponadto kupuję medale. Kontaktuję się również z zawodnikami, którzy wyjeżdżają na zawody, prosząc ich o przywieszenie takiej pamiętki sportowej.

— Ale tych z lat trzydziestych nie otrzymał pan w prezencie?

— Ma pan na myśli medal obrązający i upamiętniający pierwszy obóz przysposobienia wojskowego Lidzbark 1934 oraz specjalnie wybitny z okazji otwarcia regat olimpijskich Berlin 1936. Mogę powiedzieć tylko jedno, nachodziłem się, żeby je posiadać w domu. Mam jeszcze inne medale, również ciekawe jak tamte. Na przykład z wizerunkiem dyskobola 12.10.1943 — 12.10.1958 r. wydany z okazji 15-lecia LWP, medale PKOl, 30-lecie Aeroklubu Gdańskiego, czy 80-lecie Warszawskiego Towarzystwa Wioślarskiego.

— Pan tym żyje...

— Ile już czasu, a także pieniądze poświęcał na te medale... Ale dobrze pan powiedział, ja tym żyję.

czyć wyjazd dwóch reprezentacji — pierwszej i olimpijskiej. Pozwól sobie przypomnieć, że Piechniczek oddał swych kadrowiczów do klubów na trzy tygodnie przed wznowieniem rozgrywek ligowych, podczas gdy olimpijczycy powrócili 4 dni przed inauguracją. Wątpliwości powinien rozwiązać choćby przykład Widzewa, który oddał na wyjazd do Francji 6 zawodników — Młynarczyka, Wójcickiego, Romkego, Kajrysa, Wijasa i Dziekanowskiego. Drużyna ta wystartowała w rozgrywkach bardzo dobrze i wcale nie chęć twierdzić, że w jej dobrym przygotowaniu ja mam określony udział, bo jest to głównie zasługa trenera Władysława Zmuda!

— Wróćmy jeszcze do francuskiego wyjazdu kadry. Byli tacy, którzy podawali w wątpliwość powoływanie niektórych zawodników jak na przykład „jakiegoś” Komornickiego...

— Nie mogę się zgodzić z tymi opiniami. Jeśli ktoś zwrócił moją uwagę w drużynie klubowej to przecież muszę go sam sprawdzić. A kiedy mogę to uczynić z takim jak Niewia domski, Komornicki i inni, jeśli nie podczas meczów towarzyskich?

— Jaki cel stawia pan sobie w obliczu wstąpienia fazy eliminacji mistrzostw Europy? Należy szanse awansu do finałów są już znikome...

— Niewątpliwie faworytem w grupie jest ZSRR. Naszym zadaniem będzie wyjść z twarzą z ostatnich dwóch spotkań — właśnie z drużyną radziecką i z Portugalią.

— Czym zatem będzie najbliższy mecz towarzyski z Rumunią?

— Przede wszystkim próbą dla kilku nowych zawodników, pozbawionych dotychczas poważniejszych okazji sprawdzenia się. W tym samym czasie drużyna olimpijska toczyć będzie ważny mecz eliminacyjny z NRD i jej priorytet jest niepodważalny, toteż trener Waldemar Obrębski mógł skorzystać ze wszystkich najlepszych zawodników pierwszej reprezentacji, oczywiście tych uprawnionych do gry.

— Wybiegniemy myślą w przyszłość. W drugiej połowie przyszłego roku przyjdzie nam rozpocząć eliminacje mistrzostw świata. Choć przeciwników jeszcze nie znamy, to nie ulega wątpliwości, że za

Ligi międzyklubowej

Rozgrywki pod siatką

W SIEDZIBIE międzyklubowych lig piłki nożnej i siatkowej Wojskowego Uniwersytetu Robotniczego ZSMP przy al. Piastów 66 rozpoczęto przyjmowanie zgłoszeń do rozgrywek w piłce siatkowej kobiet i mężczyzn. Zapisy — we wtorek i czwartki od godz. 16.

Imprezy sportowe

SOBOTA

Godz. 9 — Kamień. Zgłoszenia a następnie start do regat „Windsurfingów” Puchar Naczelnika.
Godz. 9 — pl. Batorego — początek imprezy turystyczno-rowerowej dostępnej dla wszystkich chętnych.
Godz. 10.45 — ul. Kwiatowa — start młodzieżowych wyścigów kolarskich, których meta usytuowana

J. Brzozowski w Finlandii

CZOŁOWY zawodnik szczecińskiego Pogoni, były reprezentant kraju Janusz Brzozowski, wyjechał do Helsinek. Będzie on grał w pierwszoligowym zespole Sjundeä JF Helsinki, który w sezonie 1982/83 wywalczył wice mistrzostwo Finlandii.

Rezm.: 91 dli.

rok musimy mieć już gotową nową drużynę. Czy mógłby pan określić w jakim stadium się ona znajduje?

— Jesteśmy jeszcze bardzo daleko na drodze do zbudowania nowej „mądralowej” drużyny, a składa się na to wiele czynników, nad którymi długo musiałbym się rozwodzić. Przede wszystkim musimy sobie wybić z głowy, że posiadamy jeszcze trzecią drużynę świata. Przeszła ona istnieć w lipcu ub. roku, rozpadła się na skutek odejścia i wyjazdów wielu podstawowych zawodników. Trzeba czasu i dużo pracy, by stworzyć nowy, wartościowy team. Należy położyć również tamę wyjazdom naszych najlepszych zawodników za granicę do czasu mistrzostw świata — jedynym wyjątkiem mógłby tu być Młynarczyk. Muszę wiedzieć, kogo będę miał na miejscu z kim mogę systematycznie pracować.

— Na których piłkarzy, występujących za granicą, liczy pan dzisiaj?

— W tegorocznych meczach eliminacyjnych zamierzam skorzystać tylko ze Zbigniewa Bonka, Janasa po operacji łąkotki i Zmuda po długiej przerwie z tego samego powodu na razie nie są brani pod uwagę.

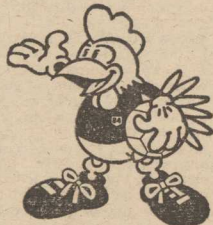
— Podobno miał pan propozycje pracy za granicą. Czy to prawda?

— Istotnie, były takie propozycje ze Szwajcarii i Hiszpanii, ale przestały być aktualne. Obecnie absorbuję mnie praca z reprezentacją — w tej sprawie mam podpisaną umowę z PZPN na czas nieokreślony.

Rozmawiał: Bogdan BANKA (PRESSPOL)

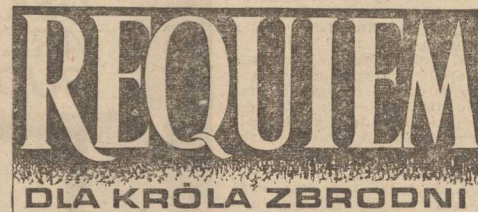
Maskotka ME

Nazywam się PENO i jestem oficjalną maskotką piłkarskich Mistrzostw Europy jakie odbędą się w 1984 roku we Fran-

cji. Zaprojektował mnie paryski grafik Gerard Vince, „ubie rając” w narodowe barwy Francji. Bardzo mi powiabiłbym na ME reprezentację Polski, z którą naszą drużyną ma po Mundialu pewne drobne porachunki sportowe... Zycze więc Wam i trenerowi Piechniczekowi sukcesów w ostatnich 2 meczach eliminacyjnych.

SERGE JACQUEMARD

Przekład: Wojciech Ludwikowski

78

Promienny uśmiech rozjaśnił twarz jego vis a vis.

— Sądę, że pan będzie zadowolony.

— Słucham pana.

— Udało mi się odnaleźć pokrewieństwa Giziano Scalisio. Harry Shulz pozostał nieuwzruszony. Adwokat rzucił mu sporość spode łba, wziął kartkę papieru, leżącą na biurku obok aparatu telefonicznego.

Zaczął czytać.

— Giziano Giovanni Pietro Scalisio urodził się 25 maja 1905 r. tutaj, w Palermo, ze świętej pamięci Battisto i Renaty Mazzoli, również zmarłej. Miał dwóch starszych braci. Jeden, ten wymieniony w testamentie, Carmelo, umarł w 1954 roku, nie zostawiając ani wdowy, ani dzieci. Drugi, Giuliano spłodził sporo potomstwa. Jednym jest Bartolomeo, wymieniany w testamentie, który... mieszka obecnie za granicą, nie wiemy, gdzie. Dwoje innych dzieci, bratanekowie Giziano Scalisio, to Giuliano i Rosella, z mężów Carrona i Sirica. Nie odnalazłem natomiast śladów Rosy Scalisio i Marii Sattalardo, wymienionych w testamentie. Oczywiście, może poszukiwania trwać. Wydaje się, że na razie jako potencjalnych spadkobierców mamy Bartolomeo Scalisio, jego dwie siostry, małżonków i dzieci tych ostatnich, łącznie jedenaście osób.

Harry Shulz wiedział doskonale, że to, co opowiadał adwokat, było mieszaniną kłamstw i prawdy, ponieważ Giziano Scalisio istniał jedynie w wyobraźni Harry'ego Shulza. Ale na pewno była prawdziwa część mająca związek z Bartolomeo Scalisio i jego dwiema siostrami. To go interesowało pod każdym względem. Teraz trzeba było postawić kapitalne pytania, które go przywołały na Sycylię.

Żeby do tego przystąpić, przybrał obojętny ton.

— Powiedział pan przed chwilą, że Bartolomeo Scalisio mieszka za granicą, ale nie wie pan gdzie.

Adwokat był trochę speszyony.

— Tak.

— Zonaty? Ma dzieci? Wydaje mi się, że ważne byłoby to wiedzieć.

Adwokat przełknął ślinę.

— Spróbuję się dowiedzieć.

— O to chodzi. Inna sprawa... Czy Bartolomeo Scalisio i jego dwie siostry mają jeszcze jakąś rodzinę ze strony ojca lub matki? Bo tamci także mogliby należeć do spadkobierców.

79

Mecenas Rogazzino był stanowczy.

— Nie.

— Dobrze. Nie ma kuzynów?

Harry'ego Shulza nie interesowało to pytanie, ale grał do końca swoją grę.

— Sa, ale rozproszeni po całej Sycylii, trzeba by ich odzyskać.

— Dobrze.

— Jeszcze jakieś pytanie?

— Pomyślmy...

Harry Shulz udawał namysł.

— Ach, tak... Czy pański Bartolomeo Scalisio utrzymuje stałe stosunki, czy też nie, z innymi członkami swojej rodziny, siostrami na przykład? Niech pan nie zapomina, że nie można go pomijać. W końcu on jest najbliższym spadkobiercą wraz ze swoimi dwiema siostrami i, wcześniej czy później trzeba go będzie znaleźć, żeby mu wypłacić jego część spadku.

Adwokat udawał się straszliwie skrepowany. Harry się świetnie bawił. Powtarzał sobie, że mecenas Rogazzino musiał się okropnie bać wszystkiego, co dotyczyło Barta Scalisio.

— Przyznam, że nie rozważałem tej kwestii — rzekł adwokat z dużą ostrożnością, ale niech pan będzie spokojny, nie omieszkać się tym zająć.

— To doskonale. Kiedy pan myśli uzyskać odpowiedź?

Adwokat sprawiał wrażenie, jakby był pogrążony w głębokim namyśle.

— Potrzeba będzie dobrego tygodnia.

— To za długo — przeciął sucho Harry Shulz.

— To jest...

— Rozumie pan chyba, że nie mogę szpiedzić całego życia czekając aż się ujawnią spadkobiercy Giziano Scalisio!

— Dlaczego nie powróci pan do Baltimore? W tym czasie przeprowadzę poszukiwania i prześlę panu mój raport — zaproponował adwokat z cieniem nadziei w głosie. Harry Shulz udawał, że się namyśla.

— Nie — powiedział w końcu. — Ja też muszę przekazać mój raport i uwolnię się, żeby być pełniejszy, niż ten, który mógłbym teraz sporządzić z informacjami, jakimi mi pan dostarczył.

— Nie są zadowolony?

— Sa. Ale potrzebne mi też te, o które prosim prosiłem przed chwilą.

— Więc dobrze, w ciągu tygodnia.

— Niech pan skróci ten termin.

— Spróbuję.

(cdn.)

PIĄTEK, 2 WRZESNIA

DZIS: Juliana, Stefana JUTRO: Izabeli, Szymona

POGODA

ZACHMURZENIE umiar kowane, możliwość burz. Temp. do 25 st. Wiatry słabe, pld.

DZIS rano w Szczecinie ciśnienie wynosiło 1008 hPa (756 mm Hg). W ciągu dnia powolny wzrost ciśnienia.

TEATR

WSPÓLCZESNY (tel. 423-75) „Kobietka, która zabiła” g. 19 (piątek, sobota i niedziela).

KINADYŻURY

DELFIN (tel. 468-78) „Miesto kobiet” g. 15.15, 17.45, 20.15, wt. 1. 18 (piątek, sobota i niedziela); COLOSSEUM (tel. 458-18) „Wyścige awiatyjne” g. 19, 20, pol. 15 (piątek, sobota i niedziela); KOSMOS (tel. 390-69) „Austeria” g. 9, 11.15, 13.30, 15.45, 18.00, pol. 15 (piątek, sobota i niedziela); BALTYSK (tel. 733-35) sobota i niedziela; „Kolorowa celina” g. 15, 17.45, 19.12, „Odmienne stany świadomości” g. 17, 19.15, USA, 1. 15; PIONIER (tel. 475-02) „W Górach Skalistych” g. 10, pol. 15; „Agent nr 1” g. 11, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 29, 31, 33, 35, 37, 39, 41, 43, 45, 47, 49, 51, 53, 55, 57, 59, 61, 63, 65, 67, 69, 71, 73, 75, 77, 79, 81, 83, 85, 87, 89, 91, 93, 95, 97, 99, 101, 103, 105, 107, 109, 111, 113, 115, 117, 119, 121, 123, 125, 127, 129, 131, 133, 135, 137, 139, 141, 143, 145, 147, 149, 151, 153, 155, 157, 159, 161, 163, 165, 167, 169, 171, 173, 175, 177, 179, 181, 183, 185, 187, 189, 191, 193, 195, 197, 199, 201, 203, 205, 207, 209, 211, 213, 215, 217, 219, 221, 223, 225, 227, 229, 231, 233, 235, 237, 239, 241, 243, 245, 247, 249, 251, 253, 255, 257, 259, 261, 263, 265, 267, 269, 271, 273, 275, 277, 279, 281, 283, 285, 287, 289, 291, 293, 295, 297, 299, 301, 303, 305, 307, 309, 311, 313, 315, 317, 319, 321, 323, 325, 327, 329, 331, 333, 335, 337, 339, 341, 343, 345, 347, 349, 351, 353, 355, 357, 359, 361, 363, 365, 367, 369, 371, 373, 375, 377, 379, 381, 383, 385, 387, 389, 391, 393, 395, 397, 399, 401, 403, 405, 407, 409, 411, 413, 415, 417, 419, 421, 423, 425, 427, 429, 431, 433, 435, 437, 439, 441, 443, 445, 447, 449, 451, 453, 455, 457, 459, 461, 463, 465, 467, 469, 471, 473, 475, 477, 479, 481, 483, 485, 487, 489, 491, 493, 495, 497, 499, 501, 503, 505, 507, 509, 511, 513, 515, 517, 519, 521, 523, 525, 527, 529, 531, 533, 535, 537, 539, 541, 543, 545, 547, 549, 551, 553, 555, 557, 559, 561, 563, 565, 567, 569, 571, 573, 575, 577, 579, 581, 583, 585, 587, 589, 591, 593, 595, 597, 599, 601, 603, 605, 607, 609, 611, 613, 615, 617, 619, 621, 623, 625, 627, 629, 631, 633, 635, 637, 639, 641, 643, 645, 647, 649, 651, 653, 655, 657, 659, 661, 663, 665, 667, 669, 671, 673, 675, 677, 679, 681, 683, 685, 687, 689, 691, 693, 695, 697, 699, 701, 703, 705, 707, 709, 711, 713, 715, 717, 719, 721, 723, 725, 727, 729, 731, 733, 735, 737, 739, 741, 743, 745, 747, 749, 751, 753, 755, 757, 759, 761, 763, 765, 767, 769, 771, 773, 775, 777, 779, 781, 783, 785, 787, 789, 791, 793, 795, 797, 799, 801, 803, 805, 807, 809, 811, 813, 815, 817, 819, 821, 823, 825, 827, 829, 831, 833, 835, 837, 839, 841, 843, 845, 847, 849, 851, 853, 855, 857, 859, 861, 863, 865, 867, 869, 871, 873, 875, 877, 879, 881, 883, 885, 887, 889, 891, 893, 895, 897, 899, 901, 903, 905, 907, 909, 911, 913, 915, 917, 919, 921, 923, 925, 927, 929, 931, 933, 935, 937, 939, 941, 943, 945, 947, 949, 951, 953, 955, 957, 959, 961, 963, 965, 967, 969, 971, 973, 975, 977, 979, 981, 983, 985, 987, 989, 991, 993, 995, 997, 999, 1001, 1003, 1005, 1007, 1009, 1011, 1013, 1015, 1017, 1019, 1021, 1023, 1025, 1027, 1029, 1031, 1033, 1035, 1037, 1039, 1041, 1043, 1045, 1047, 1049, 1051, 1053, 1055, 1057, 1059, 1061, 1063, 1065, 1067, 1069, 1071, 1073, 1075, 1077, 1079, 1081, 1083, 1085, 1087, 1089, 1091, 1093, 1095, 1097, 1099, 1101, 1103, 1105, 1107, 1109, 1111, 1113, 1115, 1117, 1119, 1121, 1123, 1125, 1127, 1129, 1131, 1133, 1135, 1137, 1139, 1141, 1143, 1145, 1147, 1149, 1151, 1153, 1155, 1157, 1159, 1161, 1163, 1165, 1167, 1169, 1171, 1173, 1175, 1177, 1179, 1181, 1183, 1185, 1187, 1189, 1191, 1193, 1195, 1197, 1199, 1201, 1203, 1205, 1207, 1209, 1211, 1213, 1215, 1217, 1219, 1221, 1223, 1225, 1227, 1229, 1231, 1233, 1235, 1237, 1239, 1241, 1243, 1245, 1247, 1249, 1251, 1253, 1255, 1257, 1259, 1261, 1263, 1265, 1267, 1269, 1271, 1273, 1275, 1277, 1279, 1281, 1283, 1285, 1287, 1289, 1291, 1293, 1295, 1297, 1299, 1301, 1303, 1305, 1307, 1309, 1311, 1313, 1315, 1317, 1319, 1321, 1323, 1325, 1327, 1329, 1331, 1333, 1335, 1337, 1339, 1341, 1343, 1345, 1347, 1349, 1351, 1353, 1355, 1357, 1359, 1361, 1363, 1365, 1367, 1369, 1371, 1373, 1375, 1377, 1379, 1381, 1383, 1385, 1387, 1389, 1391, 1393, 1395, 1397, 1399, 1401, 1403, 1405, 1407, 1409, 1411, 1413, 1415, 1417, 1419, 1421, 1423, 1425, 1427, 1429, 1431, 1433, 1435, 1437, 1439, 1441, 1443, 1445, 1447, 1449, 1451, 1453, 1455, 1457, 1459, 1461, 1463, 1465, 1467, 1469, 1471, 1473, 1475, 1477, 1479, 1481, 1483, 1485, 1487, 1489, 1491, 1493, 1495, 1497, 1499, 1501, 1503, 1505, 1507, 1509, 1511, 1513, 1515, 1517, 1519, 1521, 1523, 1525, 1527, 1529, 1531, 1533, 1535, 1537, 1539, 1541, 1543, 1545, 1547, 1549, 1551, 1553, 1555, 1557, 1559, 1561, 1563, 1565, 1567, 1569, 1571, 1573, 1575, 1577, 1579, 1581, 1583, 1585, 1587, 1589, 1591, 1593, 1595, 1597, 1599, 1601, 1603, 1605, 1607, 1609, 1611, 1613, 1615, 1617, 1619, 1621, 1623, 1625, 1627, 1629, 1631, 1633, 1635, 1637, 1639, 1641, 1643, 1645, 1647, 1649, 1651, 1653, 1655, 1657, 1659, 1661, 1663, 1665, 1667, 1669, 1671, 1673, 1675, 1677, 1679, 1681, 1683, 1685, 1687, 1689, 1691, 1693, 1695, 1697, 1699, 1701, 1703, 1705, 1707, 1709, 1711, 1713, 1715, 1717, 1719, 1721, 1723, 1725, 1727, 1729, 1731, 1733, 1735, 1737, 1739, 1741, 1743, 1745, 1747, 1749, 1751, 1753, 1755, 1757, 1759, 1761, 1763, 1765, 1767, 1769, 1771, 1773, 1775, 1777, 1779, 1781, 1783, 1785, 1787, 1789, 1791, 1793, 1795, 1797, 1799, 1801, 1803, 1805, 1807, 1809, 1811, 1813, 1815, 1817, 1819, 1821, 1823, 1825, 1827, 1829, 1831, 1833, 1835, 1837, 1839, 1841, 1843, 1845, 1847, 1849, 1851, 1853, 1855, 1857, 1859, 1861, 1863, 1865, 1867, 1869, 1871, 1873, 1875, 1877, 1879, 1881, 1883, 1885, 1887, 1889, 1891, 1893, 1895, 1897, 1899, 1901, 1903, 1905, 1907, 1909, 1911, 1913, 1915, 1917, 1919, 1921, 1923, 1925, 1927, 1929, 1931, 1933, 1935, 1937, 1939, 1941, 1943, 1945, 1947, 1949, 1951, 1953, 1955, 1957, 1959, 1961, 1963, 1965, 1967, 1969, 1971, 1973, 1975, 1977, 1979, 1981, 1983, 1985, 1987, 1989, 1991, 1993, 1995, 1997, 1999, 2001, 2003, 2005, 2007, 2009, 2011, 2013, 2015, 2017, 2019, 2021, 2023, 2025, 2027, 2029, 2031, 2033, 2035, 2037, 2039, 2041, 2043, 2045, 2047, 2049, 2051, 2053, 2055, 2057, 2059, 2061, 2063, 2065, 2067, 2069, 2071, 2073, 2075, 2077, 2079, 2081, 2083, 2085, 2087, 2089, 2091, 2093, 2095, 2097, 2099, 2101, 2103, 2105, 2107, 2109, 2111, 2113, 2115, 2117, 2119, 2121, 2123, 2125, 2127, 2129, 2131, 2133, 2135, 2137, 2139, 2141, 2143, 2145, 2147, 2149, 2151, 2153, 2155, 2157, 2159, 2161, 2163, 2165, 2167, 2169, 2171, 2173, 2175, 2177, 2179, 2181, 2183, 2185, 2187, 2189, 2191, 2193, 2195, 2197, 2199, 2201, 2203, 2205, 2207, 2209, 2211, 2213, 2215, 2217, 2219, 2221, 2223, 2225, 2227, 2229, 2231, 2233, 2235, 2237, 2239, 2241, 2243, 2245, 2247, 2249, 2251, 2253, 2255, 2257, 2259, 2261, 2263, 2265, 2267, 2269, 2271, 2273, 2275, 2277, 2279, 2281, 2283, 2285, 2287, 2289, 2291, 2293, 2295, 2297, 2299, 2301, 2303, 2305, 2307, 2309, 2311, 2313, 2315, 2317, 2319, 2321, 2323, 2325, 2327, 2329, 2331, 2333, 2335, 2337, 2339, 2341, 2343, 2345, 2347, 2349, 2351, 2353, 2355, 2357, 2359, 2361, 2363, 2365, 2367, 2369, 2371, 2373, 2375, 2377, 2379, 2381, 2383, 2385, 2387, 2389, 2391, 2393, 2395, 2397, 2399, 2401, 2403, 2405, 2407, 2409, 2411, 2413, 2415, 2417, 2419, 2421, 2423, 2425, 2427, 2429, 2431, 2433, 2435, 2437, 2439, 2441, 2443, 2445, 2447, 2449, 2451, 2453, 2455, 2457, 2459, 2461, 2463, 2465, 2467, 2469, 2471, 2473, 2475, 2477, 2479, 2481, 2483, 2485, 2487, 2489, 2491, 2493, 2495, 2497, 2499, 2501, 2503, 2505, 2507, 2509, 2511, 2513, 2515, 2517, 2519, 2521, 2523, 2525, 2527, 2529, 2531, 2533, 2535, 2537, 2539, 2541, 2543, 2545, 2547, 2549, 2551, 2553, 2555, 2557, 2559, 2561, 2563, 2565, 2567, 2569, 2571, 2573, 2575, 2577, 2579, 2581, 2583, 2585, 2587, 2589, 2591, 2593, 2595, 2597, 2599, 2601, 2603, 2605, 2607, 2609, 2611, 2613, 2615, 2617, 2619, 2621, 2623, 2625, 2627, 2629, 2631, 2633, 2635, 2637, 2639, 2641, 2643, 2645, 2647, 2649, 2651, 2653, 2655, 2657, 2659, 2661, 2663, 2665, 2667, 2669, 2671, 2673, 2675, 2677, 2679, 2681, 2683, 2685, 2687, 2689, 2691, 2693, 2695, 2697, 2699, 2701, 2703, 2705, 2707, 2709, 2711, 2713, 2715, 2717, 2719, 2721, 2723, 2725, 2727, 2729, 2731, 2733, 2735, 2737, 2739, 2741, 2743, 2745, 2747, 2749, 2751, 2753, 2755, 2757, 2759, 2761, 2763, 2765, 2767, 2769, 2771, 2773, 2775, 2777, 2779, 2781, 2783, 2785, 2787, 2789, 2791, 2793, 2795, 2797, 2799, 2801, 2803, 2805, 2807, 2809, 2811, 2813, 2815, 2817, 2819, 2821, 2823, 2825, 2827, 2829, 2831, 2833, 2835, 2837, 2839, 2841, 2843, 2845, 2847, 2849, 2851, 2853, 2855, 2857, 2859, 2861, 2863, 2865, 2867, 2869, 2871, 2873, 2875, 2877, 2879, 2881, 2883, 2885, 2887, 2889, 2891, 2893, 2895, 2897, 2899, 2901, 2903, 2905, 2907, 2909, 2911, 2913, 2915, 2917, 2919, 2921, 2923, 2925, 2927, 2929, 2931, 2933, 2935, 2937, 2939, 2941, 2943, 2945, 2947, 2949, 2951, 2953, 2955, 2957, 2959, 2961, 2963, 2965, 2967, 2969, 2971, 2973, 2975, 2977, 2979, 2981, 2983, 2985, 2987, 2989, 2991, 2993, 2995, 2997, 2999, 3001, 3003, 3005, 3007, 3009, 3011, 3013, 3015, 3017, 3019, 3021, 3023, 3025, 3027, 3029, 3031, 3033, 3035, 3037, 3039, 3041, 3043, 3045, 3047, 3049, 3051, 3053, 3055, 3057, 3059, 3061, 3063, 3065, 3067, 3069, 3071, 3073, 3075, 3077, 3079, 3081, 3083, 3085, 3087, 3089, 3091, 3093, 3095, 3097, 3099, 3101, 3103, 3105, 3107, 3109, 3111, 3113, 3115, 3117, 3119, 3121, 3123, 3125, 3127, 3129, 3131, 3133, 3135, 3137, 3139, 3141, 3143, 3145, 3147, 3149, 3151, 3153, 3155, 3157, 3159, 3161, 3163, 3165, 3167, 3169, 3171, 3173, 3175, 3177, 3179, 3181, 3183, 3185, 3187, 3189, 3191, 3193, 3195, 3197, 3199, 3201, 3203, 3205, 3207, 3209, 3211, 3213, 3215, 3217, 3219, 3221, 3223, 3225, 3227, 3229, 3231, 3233, 3235, 3237, 3239, 3241, 3243, 3245, 3247, 3249, 3251, 3253, 3255, 3257, 3259, 3261, 3263, 3265, 3267, 3269, 3271, 3273, 3275, 3277, 3279, 3281, 3283, 3285, 3287, 3289, 3291, 3293, 3295, 3297, 3299, 3301, 3303, 3305, 3307, 3309, 3311, 3313, 3315, 3317, 3319, 3321, 3323, 3325, 3327, 3329, 3331, 3333, 3335, 3337, 3339, 3341, 3343, 3345, 3347, 3349, 3351, 3353, 3355, 3357, 3359, 3361, 3363, 3365, 3367, 3369, 3371, 3373, 3375, 3377, 3379, 3381, 3383, 3385, 3387, 3389, 3391, 3393, 3395, 3397, 3399, 3401, 3403, 3405, 3407, 3409, 3411, 3413, 3415, 3417, 3419, 3421, 3423, 3425, 3427, 3429, 3431, 3433, 3435, 3437, 3439, 3441, 3443, 3445, 3447, 3449, 3451, 3453, 3455, 3457, 3459, 3461, 3463, 3465, 3467, 3469, 3471, 3473, 3475, 3477, 3479, 3481, 3483, 3485, 3487, 3489, 3491, 3493, 3495, 3497, 3499, 3501, 3503, 3505, 3507, 3509, 3511, 3513, 3515, 3517, 3519, 3521, 3523, 3525, 3527, 3529, 3531, 3533, 3535, 3537, 3539, 3541, 3543, 3545, 3547, 3549, 3551, 3553, 3555, 3557, 3559, 3561, 3563, 3565, 3567, 3569, 3571, 3573, 3575, 3577, 3579, 3581, 3583, 3585, 3587, 3589, 3591, 3593, 3595, 3597, 3599, 3601, 3603, 3605, 3607, 3609, 3611, 3613, 3615, 3617, 3619, 3621, 3623, 3625, 3627, 3629, 3631, 3633, 3635, 3637, 3639, 3641, 3643, 3645, 3647, 3649, 3651, 3653, 3655, 3657, 3659, 3661, 3663, 3665, 3667, 3669, 3671, 3673, 3675, 3677, 3679, 3681, 3683, 3685, 3687, 3689, 3691, 3693, 3695, 3697, 3699, 3701, 3703, 3705, 3707, 3709, 3711, 3713, 3715, 3717, 3719, 3721, 3723, 3725, 3727, 3729, 3731, 3733, 3735, 3737, 3739, 3741, 3743, 3745, 3747, 3749, 3751, 3753, 3755, 3757, 3759, 3761, 3763, 3765, 3767, 3769, 3771, 3773, 3775, 3777, 3779, 3781, 3783, 3785, 3787, 3789, 3791, 3793, 3795, 3797, 3799, 3801, 3803, 3805, 3807, 3809, 3811, 3813, 3815, 3817, 3819, 3821, 3823, 3825, 3827, 3829, 3831, 3833, 3835, 3837, 3839, 3841, 3843, 3845, 3847, 3849, 3851, 3853, 3855, 3857, 3859, 3861, 3863, 3865, 3867, 3869, 3871, 3873, 3875, 3877, 3879, 3881, 3883, 3885, 3887, 3889, 3891, 3893, 3895, 3897, 3899, 3901, 3903, 3905, 3907, 3909, 3911, 3913, 3915, 3917, 3919, 3921, 3923, 3925, 3927, 3929, 3931, 3933, 3935, 3937, 3939, 3941, 3943, 3945, 3947, 3949, 3951, 3953, 3955, 3957, 3959, 3961, 3963, 3965, 3967, 3969, 3971, 3973, 3975, 3977, 3979, 3981, 3983, 3985, 3987, 3989, 3991, 3993, 3995, 3997, 3999, 4001, 4003, 4005, 4007, 4009, 4011, 4013, 4015, 4017, 4019, 4021, 4023, 4025, 4027, 4029, 4031, 4033, 4035, 40

Okręgowy Urząd Miar sprawdził, czym nas raczy „Drobiaz”

Jajka małe — ceny za wysokie

PISALIŚMY niedawno o bardzo małych jajkach, jakie pozakładły się w sklepach osiedlowych. Chodziło nam też o ceny. Placik bowiem 10 i 12 zł za jajko wielkości gołębiego (a zatem poza wszelkimi normami) wydawało nam się sprawą trochę podejrzaną. Nawet jeśli — jak proponował szczeciński oddział Krajowego Biura Organizacji Obrótu Produkcji Drobiażki „Drobiaz” — półtora jajka małego odpowiada wagowo jednemu dużemu, to ceny były wygórowane. Duże jajka, wysortowane i oznakowane przez „Poldrob” można bowiem nabyć w sklepie po 15 zł za sztukę.

OKAZAŁO SIĘ, iż podejrzana te były jak najbardziej zasadne. Oto bowiem Okręgowy Urząd Miar 30 sierpnia, br. przeprowadził kontrole jakości jaj w trzech dużych sklepach spożywczych. Była ona prowadzona pod kątem zgodności towaru z deklarowanymi normami wielkościowymi.

W samych spożywczych przy ul. Witkiewicza dokładnemu badaniu poddano kilka partii jaj dostarczonych przez Józefa S. (notabene prezesa Krajowego Związku Hodowców i Producentów Drobiu). Spółrosł całej partii jaj średnich — aż 14,5 proc. było mniejszych od normy. W kolejnej dostawie jaj normy było 17 proc. Sytuacja była podobna również w samym „Pomorzu” w Dąbiu, gdzie dostawca była ta sama osoba. Tam również 19 proc. przejrzań partii jaj odbiegała swą wielkością od normy. Jeszcze gorzej było w samym spożywczym „Sobocznowie” przy ul. Parkowej, gdzie dostawcą jaj był p. Bolesław P. Tam aż 69 proc. jaj dużych to stało się sklasyfikowanych (go winny być uznane za średnie), 33 proc. jaj średnich (powinno być uznanych za małe) i 19

W sprawie „Bramy smutku”

Czy nieobecni nie mają racji?

ZAJMUJĄCA lekturę, sprokuralw red. (gel) swoim kosym oczkiem w ponie-dzielnym numerze „Kuriera” z 29 sierpnia br. Tylko dlaczego tak tendencyjny?

Ponieważ w Biurze Wystaw Artystycznych w Szczecinie nie pracuje już od 7 miesięcy, nie wiem dlaczego Galeria BWA „Brama Królew-ska” przy placu Brama Pruskiego 1 — połączony prze-zwana „Bramą smutku” (?! — od lipca 1983 roku nie została poddana kapitalnemu remontowi, jak to było plano-wane. Wiem natomiast do-brze, że deklaracja, jakie składałem w 1982 roku jako ówczesny dyrektor BWA, również na tamach „Kuriera” — że od połowy bie-żącego roku rozpocznę się jej kompletna, fachowa i zewnętrzna i wewnętrzna renowacja i modernizacja — miała pełne pokrycie. I w prowadzonych wówczas szcze-gółowych ekspertyzach i w szeroko zakrojonych pracach dokumentacyjno-techni-cznych i wreszcie w ustale-niach organizacyjno-finanso-wych i prawnych z Wydzia-łem Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego, Wojewódz-kim Konserwátorem Zabytków oraz z Pracownikami Konser-wacji Zabytków w Szczecinie — wykonawcy dokumentacji i samego remontu.

Szkoda, że „zopytliwość” tego obiektu przez wszystkie poprzednie lata nie kłuta ni-kogo w oczy. A co do po-przedniej i obecnej „żywno-ści” naszej pięknej (mimo wszystko!), zabytkowej „Bramy Królewskiej” — to dodam, że znam wielu, bardzo wielu miłośników sztuki — widzów i słuchaczy, którzy mają zgoda-odmienne zdanie niż red. (gel).

Tadeusz MALINOWSKI (Szczecin, ul. Chopina 48/4) OD AUTORA. Ob. T. Malinowski potwierdza fakt najistotniejszy — obcywani (i planowany) remont Bramy Królewskiej nie rozpoczął się i jeszcze jedna deklaracja pozostała na papierze. Reszta jest kwestią tzw. punktu widzenia... (gel)

Oczywiście Okręgowemu Urzędowi Miar należały się słowa uznania za brzmianą reki na pulsie i szybką reakcję na sygnały klientów. Nie można jednak tego problemu zatłumaczyć incydentalnie i jednostkowo. Systematyczne kontrole towa-rów sprzedawanych przez pry-watnych hodowców i wytwór-

INFORMATOR

HANDEL I USŁUGI Wyzwolenia róg P. Skaróg, Karola Miaróg Ku Słońcu, Budziński-wska, ul. Czeczowska, Jana z Kolna, os. Słoneczne na Dworców Gł. PKP w godz. 5-24, zaś na placach: Dą-bie, Ciepłoty, Arkonka i Maja. Drobnicy w godz. 9-18. Zakłady RTV WPWU czynne w godz. 8-13, naprawa TV czarno-białych ul. Wyszynskiego 15, tel. 359-96, na prawa TV kolor ul. Wyszynskiego 57, tel. 359-56. Stacja obsługi sa-mochodów czynne w godz. 8-14. Zakład ul. Białogórskiej 2, Mięsz-ka 1 64. Służba drogowa ul. Pomor-drogowa czynna całą dobę — tel. 981. W niedziele czynne będą nastę-pujące Delikatery: w godz. 9-13 przy ul. Wój. Polskiego 52; w godz. 13-17 przy al. Wolności 37. Kie-ski „Ruch” czynna 1/2 stanu sieci w godz. 8-14 oraz dyżurne do godz. 18, jak w sobotę.

Prosi się Czytelników o informo-wanie Wydziału Handlu i Usług UM, tel. 25-15-28 o włączeniu Pla-cówek z działalności, które zgod-nie z podanym komunikatem win-ny być czynne.

POCZTA W SOBÓTĘ czynna będą nastę-pujące UPE: całą dobę Szczecin i (telegraf i teletele) przy al. Nie-podległości 41/49, Szczecin 30 na Dworców Gł. PKP, w godz. 8-14 czynne będą urzędy: ul. Dwor-cowa 20, Pocztowa 5, Wyzwolenia M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur Czerwonek 39, Komuny Paryskiej 40, Lelewa 18, Parkowa 12, Chopina, Nad Odrą 45 oraz sklep „Mazurek” — ul. M. Budka 21, Sklepy mięsno-wędli-ny 29, Łąckowska 45, Dworców 3, Niemięciwka 28, sklepy dyżurne zaś do godz. 18: ul. Sanktowa E. Gierzyk 27, Artur